

Základní umělecká škola Edvarda Runda
Keltičkova 4, Ostrava-Slezská Ostrava
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

„Umění je cesta k objevování krásy a rozdávání radosti“

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
	2.1 Počet oborů, velikost.....	4
	2.2 Historie a současnost.....	5
	2.3 Charakteristika pedagogického sboru.....	6
	2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	6
	2.5 Vybavení školy a její podmínky.....	7
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE.....	8
	3.1 Zaměření školy.....	8
	3.2 Vize školy.....	8
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	9
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ.....	10
	5.1 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU.....	12
	5.1.1 Studijní zaměření – Přípravné studium.....	13
	5.1.2 Studijní zaměření – Hra na klavír.....	15
	5.1.3 Studijní zaměření – Hra na varhany.....	19
	5.1.4 Studijní zaměření – Hra na elektronické klávesové nástroje.....	26
	5.1.5 Studijní zaměření – Hra na akordeon.....	29
	5.1.6 Studijní zaměření – Hra na zobcovou flétnu.....	33
	5.1.7 Studijní zaměření – Hra na příčnou flétnu.....	37
	5.1.8 Studijní zaměření – Hra na panovu flétnu.....	41
	5.1.9 Studijní zaměření – Hra na klarinet.....	45
	5.1.10 Studijní zaměření – Hra na saxofon.....	49
	5.1.11 Studijní zaměření – Hra na trubku.....	53
	5.1.12 Studijní zaměření – Hra na lesní roh.....	57
	5.1.13 Studijní zaměření – Hra na bicí nástroje.....	61
	5.1.14 Studijní zaměření – Hra na housle.....	65
	5.1.15 Studijní zaměření – Hra na violu.....	69
	5.1.16 Studijní zaměření – Hra na violoncello.....	73
	5.1.17 Studijní zaměření – Hra na kontrabas.....	77
	5.1.18 Studijní zaměření – Hra na klasickou kytaru.....	81
	5.1.19 Studijní zaměření – Hra na kytaru.....	85
	5.1.20 Studijní zaměření – Hra na elektrickou kytaru.....	89

5.1.21	Studijní zaměření – Tvořivá kytara.....	93
5.1.22	Studijní zaměření – Hra na basovou kytaru.....	97
5.1.23	Studijní zaměření – Hra na harfu.....	101
5.1.24	Studijní zaměření – Hra na cimbál.....	105
5.1.25	Studijní zaměření – Pěvecká hlasová výchova.....	109
5.1.26	Studijní zaměření – Skladba.....	113
5.1.27	Vyučovací předmět – Hudební nauka.....	117
5.1.28	Povinně volitelné předměty.....	120
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU.....	127
6.1	Studijní zaměření – Přípravné studium.....	128
6.2	Studijní zaměření – Scénický tanec.....	129
7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU.....	133
7.1	Studijní zaměření – Přípravné studium.....	134
7.2	Studijní zaměření – Vizuální tvorba a kultura.....	135
8	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ – DRAMATICKÉHO OBORU.....	138
8.1	Studijní zaměření – Přípravná dramatická výchova.....	139
8.2	Studijní zaměření – Dramatická průprava.....	140
9	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	146
10	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	147
11	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY.....	148
11.1	Zásady a způsob hodnocení žáků.....	148
11.2	Oblasti vlastního hodnocení školy.....	150

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy
Edvarda Runda, Ostrava – Slezská Ostrava, Keltičkova

Motivační název: „Umění je cesta k objevování krásy a rozdávání radosti“.

Předkladatel:

Název školy: Základní umělecká škola Edvarda Runda,
Ostrava -Slezská Ostrava, Keltičkova 4, příspěvková
organizace
Adresa školy: Keltičkova 4/137, 710 00 Ostrava -Slezská Ostrava
IČO: 619 891 93
IZO: 102532265
Identifikátor zařízení: 600 004 295
Ředitelka školy: Renata Neubauerová, DiS.
Telefon: 595 245 941, 595 245 943
E-mail: reditel@zusslezskaostrava.cz

Zřizovatel:

Název: Moravskoslezský kraj
Adresa: 28. října 2771/117, 702 18 Ostrava -Moravská Ostrava
Telefon: 595 622 222
E-mail: posta@msk.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2013

1. aktualizace: 1. 9. 2018

2. aktualizace: 1. 9. 2021

3. aktualizace: 1. 9. 2026

V Ostravě-Slezské Ostravě dne 1. 9. 2026

Renata Neubauerová

Renata Neubauerová
ředitelka školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Přehled oborů vzdělávání:

• hudební	HO
• výtvarný	VO
• taneční	TO
• literárně-dramatický	LDO

Celková kapacita školy: 810 žáků

Místa poskytovaného vzdělávání:

1. 710 00 Ostrava – Slezská Ostrava, Keltičkova 4 (sídlo organizace)	HO, TO
2. 715 00 Ostrava – Michálkovice, U Kříže 28	HO
3. 716 00 Ostrava – Radvanice, Třanovského 12	HO, VO
4. 710 00 Ostrava – Slezská Ostrava, Bohumínská 72	HO, VO
5. 717 00 Ostrava – Bartovice, Bartovická 59/129	HO
6. 715 00 Ostrava – Michálkovice, Sládečkova 633/80	HO

Nová místa poskytovaného vzdělávání od 1. 9. 2026:

7. 713 00 Ostrava – Slezská Ostrava, Chrustova 1418/24	VO
8. 716 00 Ostrava – Radvanice, Trnkovecká 867/55	LDO, HO

Historie školy

Základní umělecká škola Edvarda Runda, Ostrava-Slezská Ostrava, je významnou vzdělávací institucí s dlouholetou tradicí a pevně zakotveným místem v kulturním životě města i regionu. Na podnět Edvarda Runda otevřel v roce 1907 pěvecký spolek Záboj ve Slezské Ostravě hudební školu. Škola po léta nesla název Hudební škola pěveckého spolku Záboj ve Slezské Ostravě. Prvním ředitelem se stal Edvard Rund, který vypracoval organizační statut o rozsahu vyučování i učebním cíli nové školy. Záleželo na výběru kvalifikovaných učitelů pro obory instrumentální hry a ty dovedl Edvard Rund získat hned v začátcích.

Popularita školy vzrůstala, hlásili se zde žáci z celého Ostravska a Těšínska. Zpočátku se vyučovalo ve školních budovách na Baranovci, Hladnově a později ve staré a nové radnici ve Slezské Ostravě. Byla rozšířena činnost i do nejbližšího okolí a tak vznikaly elokované třídy na Zárubku, v Radvanicích, Paskově aj.

V roce 1945 získala škola 7 místností v budově na nynější Keltičkově ulici. Později se uvolňují i další místnosti pro učebny, zřídily se dvoranka školy, sborovna a ředitelna. Postupně se rušily elokované třídy ve staré i nové Slezskoostravské radnici, ve škole na Zárubku, v Radvanicích a tak se život školy nadále soustředil v hlavní budově. V roce 1964 vznikla pobočka školy v Radvanicích, se samostatnou, vybavenou budovou.

V roce 1991 byl škole propůjčen čestný název Základní umělecká škola Edvarda Runda, podle svého zakladatele a prvního ředitele, výrazné osobnosti kulturního života na počátku 20. století v Ostravě.

Současnost

V současnosti patří ZUŠ E. Runda mezi významné vzdělávací instituce v Ostravě a Moravskoslezském kraji. Škola připravuje žáky k profesionálnímu studiu i pro amatérskou uměleckou činnost. Škola vychovala řadu úspěšných absolventů, kteří působí jako profesionální umělci v České republice i v zahraničí. Každoročně je řada žáků přijata na střední a vysoké školy uměleckého zaměření. O vysoké umělecké úrovni svědčí rovněž umístění žáků v různých soutěžích a přehlídkách.

Významnou roli hudebního života školy tvoří řada těles a souborů, které poskytují žákům osobnostní rozvoj pro praktické uplatnění i kolektivní spolupráci. Dlouholetou tradici zastává cimbálová muzika a Jazz combo, dále pak kytarový a houslový soubor, komorní seskupení v dechovém a smyčcovém oddělení, pěvecký sbor a další nově vznikající uskupení.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor ZUŠ Edvarda Runda tvoří kvalifikovaní učitelé, kteří se věnují nejen systematické výuce, ale i přípravě mnoha veřejných vystoupení, koncertů, výstav a projektů, které přibližují uměleckou tvorbu široké veřejnosti. Vyučování probíhá individuálně i skupinově a klade důraz na respektující přístup k žákům, spolupráci a podporu jejich přirozeného potenciálu.

Pedagogové ZUŠ Edvarda Runda působí také v jiných institucích, vyučují na Janáčkově konzervatoři v Ostravě, jsou členy Janáčkovy filharmonie Ostrava, Národního divadla Moravskoslezského, Slezského divadla Opava a dalších hudebních souborů.

Důkazem kvalitní práce pedagogů jsou pravidelné úspěchy žáků v soutěžích a přehlídkách ZUŠ, úspěšně vykonané přijímací zkoušky a přijetí žáků na SŠ a VŠ uměleckého směru.

Pedagogický sbor průběžně rozvíjí své odborné i pedagogické kompetence prostřednictvím dalšího vzdělávání, odborných seminářů, umělecké činnosti a vzájemného sdílení zkušeností.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

ZUŠ Edvarda Runda již dlouhodobě spolupracuje s Janáčkovou konzervatoří v Ostravě a Filosofickou fakultou Ostravské univerzity při poskytování praxe studentům obou zmiňovaných organizací, a to v individuální a kolektivní výuce.

Výborná je také spolupráce s ÚMOb Slezská Ostrava, který naší ZUŠ poskytuje možnost konání učitelského koncertu, absolventských koncertů prestižních žáků ZUŠ a také vyřazování absolventů a koncert úspěšných žáků v krásných prostorách slezskoostravské radnice.

Naši žáci se pravidelně prezentují především na akcích městských obvodů Slezská Ostrava, Michálkovice, Radvanice a Bartovice, ale i v rámci Moravskoslezského kraje.

V průběhu školního roku škola organizuje řadu tradičních i nových projektů – učitelské a žakovské koncerty, výstavy, absolventská vystoupení, soutěže a mezioborové spolupráce.

Mezi další instituce a projekty, se kterými ZUŠ Edvarda Runda spolupracuje, patří:

- Knihovna města Ostravy – pobočka Ostrava-Michálkovice, Ostrava-Fifejdy
- Slezskoostravský hrad
- ZŠ a MŠ v obvodu Slezská Ostrava, Michálkovice, Radvanice a Bartovice
- DD Antošovice
- Galerie Plato
- Komůrka – komorní scéna Aréna
- MÚZY Ilji Hurníka
- MUZIÁDA
- NZM DOV
- ZUŠ Open aj.

Významným přínosem pro činnost školy je dlouhodobá a velmi kvalitní spolupráce se **Sdružením rodičů a přátel školy (SRPŠ)**, které školu pravidelně podporuje při organizaci kulturních a vzdělávacích akcí, prezentaci školy na veřejnosti i při zajišťování nadstandartních aktivit pro žáky.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Materiální a technické zabezpečení vzdělávacího procesu je na velmi dobré úrovni a patří mezi významné priority školy. ZUŠ Edvarda Runda systematicky investuje do obnovy a rozšiřování svého majetku, a to jak z vlastních zdrojů, tak prostřednictvím finanční podpory zřizovatele, dotačních programů a sponzorských darů.

Škola dlouhodobě a pravidelně obnovuje a doplňuje nástrojový fond. Každoročně pořizuje nové hudební nástroje určené především k zapůjčení žákům, čímž vytváří rovné podmínky pro studium bez ohledu na finanční možnosti rodin. Pravidelná obnova nástrojového vybavení přispívá ke zkvalitňování výuky a zvyšování komfortu žáků i pedagogů.

Významná pozornost je věnována také modernizaci a zvelebování interiérů školy. Postupně dochází k obnově učeben, kabinetů i společných prostor tak, aby poskytovaly inspirativní, bezpečné a esteticky podnětné prostředí pro umělecké vzdělávání.

Velkou prioritou školy je rovněž rozvoj koncertních sálů na obou budovách školy. Průběžně je podporována celková estetická úroveň prostor, díky čemuž mohou koncertní sály důstojně sloužit nejen pro interní vystoupení žáků, ale také pro veřejné koncerty, absolventská vystoupení, soutěže, semináře a další kulturní akce, které významně obohacují kulturní život městského obvodu.

Majetek školy je pravidelně udržován, kontrolován a podle finančních možností průběžně inovován. Cílem školy je vytvářet moderní, funkční a inspirativní prostředí, které odpovídá potřebám současného uměleckého vzdělávání a podporuje rozvoj talentu každého žáka.

**Hlavní budova školy – Keltičkova 4,
Ostrava–Slezská Ostrava**

**Radvanice – Třanovského 12,
Ostrava-Radvanice**

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

Základní umělecká škola nese jméno Edvarda Runda, osobnosti spjaté s rozvojem ostravské hudební kultury, a hlásí se k hodnotám, které tento odkaz představuje – úcta k umění, poctivá práce, radost z tvorby a přátelská atmosféra.

3.1 Zaměření školy

- Udržovat kvalitní výsledky a stále pokračovat v uměleckém vzestupu školy
- Klást důraz na profesionální úroveň pedagogického sboru a stále zvyšovat kvalitu výuky
- Podporovat další sebevzdělávání pedagogů
- Nadále zapojovat co největší počet žáků do činností dalších hudebních kolektivů
- Udržet kvalitní výsledky komorních souborů
- Zdokonalovat práci menších komorních souborů a podporovat mezioborovou spolupráci
- Udržet vysokou prezentaci školy
- Pokračovat v personální stabilitě
- Spolupráce zkušených a začínajících vyučujících

3.2 Vize školy

Základní umělecká škola Edvarda Runda navazuje na více než stoletou tradici uměleckého vzdělávání ve Slezské Ostravě a usiluje o její další rozvoj v podmínkách současné společnosti.

Naším cílem je být otevřenou a respektovanou školou, která poskytuje kvalitní umělecké vzdělávání ve všech vyučovaných oborech a vytváří podnětné prostředí pro rozvoj talentu, kreativity, osobnosti a kulturního povědomí žáků.

Usilujeme o to, aby škola byla místem vzájemné důvěry, spolupráce a respektu mezi žáky, pedagogy, rodiči i širokou veřejností. Podporujeme individuální přístup k žákům, rozvoj jejich uměleckých schopností a radost z tvořivé práce.

Chceme zachovávat tradiční hodnoty základního uměleckého vzdělávání a současně reagovat na nové vzdělávací potřeby, rozvíjet mezioborovou spolupráci a vytvářet příležitosti pro veřejnou prezentaci výsledků práce žáků.

Dlouhodobou prioritou školy je vysoká odborná úroveň pedagogického sboru, kvalitní materiální zázemí, spolupráce se zřizovatelem, kulturními institucemi a Sdružením rodičů a přátel školy. Naším cílem je vychovávat nejen budoucí umělce, ale také citlivé, tvořivé a kulturně orientované osobnosti, které budou schopny aktivně obohacovat společenský a kulturní život.

Významnou součástí vzdělávání je podpora společného muzicírování, mezioborové spolupráce a aktivní účasti žáků na kulturním životě školy i regionu.

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

Učitel:

- klade důraz na individuální přístup ke každému žákovi a podporuje jeho osobitý projev a originalitu,
- motivuje žáka vlastním zaujetím pro uměleckou činnost a poskytuje mu odborné informace odpovídající jeho věku a úrovni vzdělávání,
- praktickým způsobem tvoří a zároveň vede žáka k aktivnímu přístupu k tvorbě,
- využívá spolu s žákem celou škálu her a cvičení v procesu výuky tak, aby žáci sami přicházeli praxí na potřebnost jistých dovedností,
- vede žáka k samostatnosti, zodpovědnosti a pravidelné domácí přípravě.

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

Učitel:

- pečuje o psychickou pohodu žáka tím, že respektuje rysy jeho osobnosti, povahové vlastnosti a dovednosti,
- zapojuje žáky do vzájemné spolupráce, základem je nastolení atmosféry vzájemné důvěry a zodpovědnosti,
- učí žáky trpělivosti, vytrvalosti, ohleduplnosti, lásce ke zvolenému oboru a tím rozvíjí vlastnosti, které lze využít i v dalších oblastech života,
- pomáhá utvářet v rámci vystoupení, koncertů, představení, výstav a soutěží sebereflexi žáka,
- pravidelně spolupracuje s rodiči.

Strategie pro kompetenci kulturní

Učitel:

- sestavuje studijní plány, ve kterých se zaměřuje na různá témata a společně s žáky je řeší,
- rozebírá s žáky jejich individuální zájmy v rámci zvoleného oboru,
- osobním příkladem vede žáky k návštěvě kulturních akcí a diskutujeme s nimi o nich,
- zprostředkuje žákům možnost veřejné prezentace,
- snaží se o udržování rodinných tradic – ZUŠ pořádá společné akce žáků a jejich rodinných příslušníků,
- podporuje vztah žáků ke kulturnímu bohatství regionu,
- vytváří příležitosti k prezentaci výsledků práce žáků a vede je k aktivnímu vnímání kulturního dění ve svém okolí

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

Všeobecné poznámky k organizaci výuky

- Výuka probíhá individuální, skupinovou nebo kolektivní formou.
- Studium je rozděleno do dvou stupňů. I. stupeň je v délce 7 let a II. stupeň v délce 4 let.
- Oba stupně mají přípravné studium.
- Pokud se přihlásí žák starší, než je stanovená spodní hranice, je na základě komisionálních zkoušek zařazen do ročníku odpovídajícímu jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji. Žák může přestoupit během studia do jiného studijního zaměření. V hudebním oboru pokračuje ve studiu hudební nauky a je zařazen do ročníku nového studijního zaměření, který odpovídá jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji. Oba stupně jsou zakončeny veřejným či interním absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou v HO, výstavou VO a účasti na představení LDO.
- Uchazeč může být přijat také do studia pro dospělé. Studium má nejvýše 4 ročníky, délka vzdělávání v tomto studiu se určuje podle individuálních schopností žáka s přihlédnutím k jeho věku. Vzdělávací obsah zvolených předmětů příslušného studijního zaměření studia pro dospělé vymezuje učitel vždy na jeden školní rok a uvede jej v individuálním studijním plánu žáka. Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně. Toto studium má v hudebním oboru převážně individuální formu, v ostatních oborech kolektivní formu. Postupové zkoušky se nekonají a odpadá i povinnost veřejného vystoupení.

Zařazování žáků

• Přípravné studium I. stupně	pro žáky od 5 let
• I. stupeň	pro žáky od 7 let
• Přípravné studium II. stupně	Pro žáky od 13 let, pokud nenavštěvovali nebo neukončili základní studium I. stupně
• II. stupeň	Pro žáky od 14 let
• Studium pro dospělé	Pro žáky od 18 let nebo žákům, kteří dokončili II. stupeň.

Kritéria přijetí žáků

Obecně:

- věk žáků
- pořadí přijatých přihlášek
- o hodnocení a přijetí rozhodne komise složená z učitelů ZUŠ

Hudební obor:

- zpěv jednoduché lidové písně
- reprodukce hraného tónu
- rozpoznávání výšky hraného tónu
- zopakování krátkého rytmického útvaru tleskáním

Výtvarný obor:

- přístupnost žáka ke komunikaci
- výtvarné řešení daného tématu (téma je voleno dle věku žáka)

Taneční obor:

- fyzické dispozice – celková stavba těla, proporce těla a pohyblivost
- taneční předpoklady – schopnost zopakovat rytmický útvar formou tleskání, smysl pro tempo
- zralost – schopnost spolupracovat v kolektivní výuce

Literárně dramatický obor:

- schopnost aktivně pracovat ve skupině
- komunikativnost, motivace a sdílnost
- přednes krátkého textu
- kreativita, nápady, vlastní ztvárnění tématu
- pohybově rytmické schopnosti

5.1 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Hudební obor je dělen do oddělení:

- Klávesových nástrojů - hra na klavír, elektronické klávesové nástroje (EKN), varhany, akordeon
- Dechových a bicích nástrojů - hra na zobcovou flétnu, příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, lesní roh, hra na rytmické a melodické bicí nástroje
- Strunných nástrojů - hra na kytaru, basovou a elektrickou kytaru, housle, violoncello, kontrabas, cimbál, harfu
- Pěvecké - pěvecká hlasová výchova, sborový zpěv, lidová hudba
- Teoretických předmětů – skladba

Forma výuky

- Individuálně ve hře na hudební nástroj, zpěvu, skladbě
- Individuálně nebo ve skupině max. 4 žáků ve hře na zobcovou flétnu, EKN
- Individuálně nebo ve skupině max. 2 žáků ve hře na kytaru, v sólovém zpěvu, případně ve hře na dechovém nástroji jako nástroji sloužícímu k přípravě hry na jiný dechový nástroj
- Kolektivní výuka (v maximálním počtu 20 žáků ve skupině)

Výuka obsahuje povinnost navštěvovat předmět hudební nauky do 5. ročníku a minimálně 1 předmět povinně volitelný od 4. ročníku. Nabídka je obsažena v učebních plánech.

5.1.1. STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Charakteristika

Přípravná hudební výchova I. stupně vytváří základní předpoklady pro budoucí studium na základní umělecké škole. Prostřednictvím hravých, tvořivých a věku přiměřených aktivit rozvíjí přirozený vztah dítěte k hudbě, podporuje jeho hudební citění, fantazii, tvořivost a radost z aktivního muzicírování.

Výuka je zaměřena na rozvoj rytmického a melodického citění, pěveckých dovedností, hudební paměti, sluchové představivosti, koordinace pohybu s hudbou a základních pracovních návyků. Děti se seznamují s hudbou prostřednictvím zpěvu, rytmických her, pohybových aktivit, poslechu hudby a jednoduché hry na Orffovy nástroje. Současně se učí soustředěnosti, spolupráci ve skupině, vzájemnému respektu a kultivovanému projevu.

Cílem je probudit zájem o hudební umění, rozvíjet hudební schopnosti dítěte a připravit jej na další vzdělávání v hudebním oboru ZUŠ.

Učební plán

	PHV 1		PHV 2	
	1. ročník	2. ročník	1. ročník	2. ročník
	1. pololetí	2. pololetí	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	1	1	1	1
Příprava ke hře na nástroj nebo příprava k pěvecké hlasové výchově		1	1	1

Poznámka: do PHV 1 jsou přijímáni žáci předškolního věku. Do PHV 2 jsou zařazeni žáci, kteří plní školní výstupy PHV 1 nebo žáci od 6 let. Žák může zůstat v PHV 1 po dobu celého roku bez docházky do individuální výuky.

Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova (PHV)

Školní výstupy přípravné hudební výchovy I. stupně

Žák:

- zpívá jednoduché písně přiměřené svému věku
- udrží jednoduchý rytmus a reprodukuje jej tleskáním, hrou na tělo nebo na rytmické nástroje
- reaguje pohybem na změny tempa, dynamiky a charakteru hudby
- rozlišuje vysoké a nízké tóny, silné a slabé zvuky, rychlé a pomalé tempo
- orientuje se v základních hudebních pojmech přiměřených věku
- rozvíjí hudební představivost prostřednictvím hry, zpěvu, pohybu a improvizace
- reprodukuje jednoduché rytmické útvary
- rozpozná základní hudební nástroje

Poznámka: Plnění školních výstupů v přípravném studiu je závislé na věku, schopnostech žáka a délce studia. Školní výstupy přípravné nástrojové nebo pěvecké výuky jsou uvedeny v kapitolách studijních zaměření daných nástrojů a zpěvu.

Charakteristika

Přípravné studium II. stupně je určeno pro žáky starší 13 let, kteří dosud neodabsolvovali základní studium I. stupně v základní umělecké škole a mají zájem o studium zvoleného uměleckého oboru. Studium slouží k rozpoznání, ověřování a rozvíjení předpokladů, schopností a motivace žáka pro další umělecké vzdělávání.

Výuka zohledňuje individuální věk, dosavadní zkušenosti a osobní dispozice žáka. Je zaměřena na získání základních vědomostí, dovedností a pracovních návyků nezbytných pro úspěšné navázání na vzdělávání ve II. stupni základního studia. Žák si osvojuje základní odborné kompetence příslušného uměleckého oboru, rozvíjí tvořivost, samostatnost, odpovědný přístup k práci a schopnost uměleckého vyjadřování.

Přípravné studium II. stupně vytváří podmínky pro plynulý vstup do základního studia II. stupně a umožňuje žákům dosáhnout potřebné úrovně znalostí a dovedností odpovídajících jejich individuálním možnostem a vzdělávacím cílům školy.

Učební plán

	1. pololetí	2. pololetí
Příprava ke hře na nástroj nebo příprava k pěvecké hlasové výchově	1	1

Vyučovací předmět: Přípravné studium II. stupně (PS II.)

Poznámka: Školní výstupy přípravného studia II. stupně jsou uvedeny v kapitolách studijních zaměření daných nástrojů a zpěvu.

5.1.2. STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA KLAVÍR

Charakteristika

Klavírní výuka na ZUŠ poskytuje základní vzdělání v klavírní hře. Žáci jsou vedeni k základním návykům a dovednostem, které jsou potřebné pro jejich další umělecký vývoj. Kromě svého hlavního předmětu – hra na klavír, mají žáci možnost zapojit se do dalších uměleckých činností, kde rozvíjí své vnímání hudby a získávají osobitý respekt ke svým spoluhráčům. Navštěvují komorní hru, podílejí se na klavírních doprovodech, setkávají se ve čtyřručních hrách i hře na dva klavíry. Svě dovednosti mohou uplatnit v improvizaci, která rozvíjí interpretační a tvořivé schopnosti. Nadaní žáci s přirozenými improvizacími schopnostmi se mohou zapojit do hry v jazzovém souboru, jehož hudba je pro mladou generaci velmi působivá. V případě zájmu o další umělecké studium lze žáka připravit k talentovým zkouškám.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na klavír		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Čtyřruční hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Školní výstupy přípravné nástrojové výuky

Žák:

- sedí správně u klavíru
- hraje portamento, staccato, legato
- zahraje jedním prstem jednoduchou melodii pravou i levou rukou
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem levé ruky
- zahraje za doprovodu učitele skladbu v pěti prstové poloze
- rozlišuje hru piano a forte
- hraje z paměti

Poznámka: Plnění školních výstupů v PS je závislé na věku, schopnostech žáka a délce studia.

Vyučovací předmět: Hra na klavír

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- sedí správně u klavíru
- zahraje uvolněnou rukou
- má správně postavenou ruku na klávesách
- umí notaci v houslovém klíči – c1- g2
- ovládá hru portamenta, legata, staccato v pěti prstové poloze
- rozezná piano a forte, využívá dynamická znaménka

2. ročník

Žák:

- zahraje i v basovém klíči
- zahraje stupnici dur do 2# zvlášť přes dvě oktávy, T5 a obraty rovně zvlášť
- rozliší úhoz legato, staccato
- zahraje skladbu z paměti

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnici dur do 4# zvlášť a 1b v protipohybu přes dvě oktávy dohromady, T5 a obraty rovně zvlášť
- zahraje se sluchovou sebekontrolou
- při hře rozlišuje melodii, frázi i náladu skladby
- zná noty v malé oktávě
- volí si po poradě s pedagogem zařazení do předmětu kolektivní výuky

4. ročník

Žák:

- zahraje stupnici dur do 4# a 1b přes 2 oktávy rovně dohromady, T5 a obraty dohromady
- zahraje s pedalizací se sluchovou sebekontrolou
- zahraje jednoduchou polyfonní skladbu
- je schopen zahrát obsáhlejší skladbu z paměti
- rozlišuje melodii a doprovod

5. ročník

Žák:

- zahraje stupnici dur do 4# a 2b přes 3 - 4 oktávy rovně dohromady, T5 a obraty dohromady
- zahraje skladbu s náročnějšími technickými prvky
- zvládá hru v rychlejších tempech
- ovládá základní hudební názvosloví
- interpretuje skladby různých stylových období
- pokračuje v kolektivní výuce

6. ročník

Žák:

- zahraje stupnici dur do 5# a 2b plynule rovně i protipohybem, čtyřzvuk (dle dispozic žáka), popřípadě malý rozklad zvlášť
- interpretuje různá stylová období
- správně pedalizuje

7. ročník

Žák:

- zahraje skladbu s kultivovaným přednesem
- zvládá hru z paměti a interpretuje skladbu na veřejném vystoupení
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- sedí správně u klavíru, orientuje se ve všech oktávách na klaviatuře
- hraje legato, staccato, portamento
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu
- hraje z paměti se základními dynamickými znaménky

1. ročník

Žák:

- využívá sluchovou kontrolu společně se správně uvolněnými pažemi a posedem u nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby
- uplatňuje samostatnou práci s hudebním materiálem
- používá pedál
- realizuje hru z listu

2. ročník

Žák:

- kultivuje úhoz, využívá při hře návyky a dovednosti obou rukou
- dodržuje frázování a úhozovou techniku dle hudebního období a slohu
- aktivně se účastní čtyřruční hry z listu
- pedalizuje
- interpretuje různé hudební směry

3. ročník

Žák:

- plně chápe rozdělení a stylová období hudby
- je schopen samostatně pracovat na zadaných skladbách
- zvládá hru melodických ozdob

4. ročník

Žák:

- používá všechny získané nástrojové dovednosti dle vlastních rozumových a fyzických schopností
- je schopen veřejné produkce všech nastudovaných skladeb určených k absolventskému vystoupení
- komplexně posoudí svůj výkon
- využívá získané schopnosti při hře z paměti
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- komplexně je připraven na absolventský výkon

Poznámka: Výběr notového materiálu je zejména ve II. stupni přizpůsoben i na přání žáka.

5.1.3. STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA VARHANY

Charakteristika

Studijní zaměření vede žáky od varhanických začátků až po samostatné hudebníky, schopné sólové hry, doprovodu sboru, sólisty, orchestru, nebo bohoslužebných zpěvů. Integrální složkou studijního zaměření hra na varhany jsou volitelné předměty dle výběru žáka. V případě zájmu o další umělecké studium lze žáka připravit k talentovým zkouškám.

Modul A – je určen pro žáky s klavírní průpravou, kteří jsou fyziologicky schopni hry na pedál. Dále od pátého ročníku postupuje ve studiu náročnějších skladeb.

Modul B – je určen pro žáky bez klavírní průpravy, kteří jsou fyziologicky neschopní pedálové hry. Je zaměřen na klavírní průpravu v prvních čtyřech ročnících studia hry na varhany. Dále od pátého ročníku pokračuje žák ve studiu varhan od základů.

Modul C – je určen pro žáky starší 14 let s klavírní průpravou, bez dosavadního studia varhanní hry.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na varhany		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Varhanní doprovod				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednododinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Vyučovací předmět: Hra na varhany

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák: Modul A

- zná nástroj, jeho složení, rejstříky a jejich značení, správnou registraci a obsluhu hracího stolu
- ovládá správný posed u varhan – uvolněný s oporou v zádech
- rozlišuje klavírní a varhanní úhoz
- v manuálové technice žák zvládá hru legato (legato palcem, hra glissando), portamento, staccato, tiché výměny, překládání a podkládání prstů, manuálové přechody
- v pedálové technice ovládá hru špičkou, hru patou, hru chodidlem – zaměření na technická cvičení jako příprava ke kombinované hře
- využívá agogiku, krátké fráze, diferencovaný úhoz a registraci jako složky podporující výraz

1. ročník

Žák: Modul B

- ovládá správný posed u klavíru, uvolnění zápěstí a ramen, držení rukou
- je schopen vytvořit krátké hudební fráze pomocí dynamiky, agogiky a diferencovaného úhozu
- ovládá úhoz portamento, staccato, legato – postupně po jednotlivých skupinách

2. ročník

Žák: Modul A

- v manuálové technice hraje legato, glissando
- úhozově rozlišuje legato, staccato a non legato
- v pedálové technice ovládá obtížnější případy tichých výměn v pedálu, pohyblivější pedálové pasáže a komplikovanější rytmy
- v kombinované hře je schopen skombinovat manuál a pedál
- zná teorii tvorby barokní artikulace

2. ročník

Žák: Modul B

- využívá při hře základní dovednosti – uvolnění těla, správný sezení, přirozeného držení rukou, různých artikulací odlišnosti – legato, legatissimo, staccato, portamento, tenuto
- využívá bohatší dynamickou škálu a barevnost klavírního tónu
- je schopen elementární pedalizace skladeb

3. ročník

Žák: Modul A

- v manuálové technice umí správně artikulacně rozlišit hru legato a non legato podle daného stylového období
- je schopen samostatně vytvářet jednoduché prstoklady
- v pedálové technice využívá ke hře paty a špičky, samostatně vytváří jednoduché nohoklady
- v kombinovaném způsobu hry prohlubuje souhru manuálu a pedálu
- umí ve výrazových prostředcích pracovat s artikulací – stylově používá artikulaci, frázování, agogiku, různé druhy akcentů, obecné zásady stylové registrace

3. ročník

Žák: Modul B

- při hře využívá základní dovednosti a návyky – sezení, uvolňování těla, postavení rukou, koordinace rukou, orientace na nástroji
- používá při hře základní úhozy: legato, legatissimo, staccato, portamento, tenuto
- používá pedálu, dynamiky a agogiky k vytvoření jednoduché hudební fráze
- orientuje se v dvouhlasé melodii a je schopen ji zahrát z listu podle jeho individuálních schopností
- orientuje se ve stylové interpretaci jednoduchých skladeb

4. ročník

Žák: Modul A

- v manuálové technice: zná teorii a je schopen prakticky rozlišit v jednoduchých skladbách styly období baroka, romantismu a moderny – využívá k tomu všechny základní technické prvky artikulační i agogické
- v pedálové technice: zvládá precizněji hru pedálu – pedálové stupnice, jednoduchá pedálová sóla

4. ročník

Žák: Modul B

- prohlubuje a využívá při hře základní technické návyky a dovednosti
- hraje jednoduché skladby z listu podle svých individuálních schopností
- je schopen hrát a uvědomuje si stylovou různost ve skladbách jednotlivých období podle svých individuálních schopností
- umí vyjádřit náladu skladby elementárními výrazovými prostředky – dynamika, agogika, pedalizace
- zahraje jednoduchou manuálovou skladbu na varhany, positiv nebo cembalo

5. ročník

Žák: Modul A

- v manuálové technice využívá větší manuálové skoky, plně se orientuje na všech manuálech
- je schopen vytvořit jednoduchý prstoklad v legatové i non legatové hře
- v pedálové technice hraje jednodušší pedálová sóla i v kombinaci s manuálem a pedálové stupnice
- výrazové prostředky: ovládá teorii barokní ornamentiky v jednotlivých národních školách – zejména Francie, Itálie

5. ročník

Žák: Modul B

- je seznámen s nástrojem, jeho složením, s rejstříky a jejich značením, správnou registrací a obsluhou hracího stolu
- ovládá správný posed u varhan – uvolněn s oporou v zádech
- je schopen rozlišování klavírního a varhanního úhozu
- v manuálové technice zvládá hru legato/ legato palcem, hra glissando/, portamento, staccato, tiché výměny, překládání a podkládání prstů, manuálové přechody
- v pedálové technice ovládá hru špičkou, hru patou, hru chodidlem – zaměření na technická cvičení jako příprava ke kombinované hře
- využívá agogiku, krátké fráze, diferencovaný úhoz a registraci jako složky podporující výraz

6. ročník

Žák: Modul A

- v práci rukou i nohou využívá celou škálu artikulačních, technických a výrazových prostředků k vytvoření větší hudební fráze
- je schopen interpretačně rozlišovat jednotlivá stylová období
- plně koordinuje manuál s pedálem
- dovede samostatně pracovat a stylově registrovat

6. ročník

Žák: Modul B

- v manuálové technice prohlubuje hru glissando a obtížnější tiché výměny
- je schopen úhozově rozlišit hru legato, staccato a non legato
- v pedálové technice ovládá obtížnější případy tichých výměn v pedálu, pohyblivější pedálové pasáže a komplikovanější rytmy
- v kombinaci manuálu a pedálu je schopen koordinace v jednoduchých skladbách
- zná teorii tvorby barokní artikulace

7. ročník

Žák: Modul A

- samostatně připravuje a vytváří prstoklady i noh klady
- samostatně registruje podle stylu skladby, využívá žaluzii jako jeden z výrazových prostředků
- komplexně je připraven na absolventský výkon

7. ročník

Žák: Modul B

- v manuálové technice správně artikuluje a rozlišuje legato a non legato podle daného stylového období
- samostatně vytváří jednoduché prstoklady
- v pedálové technice využívá ke hře paty anebo špičky, samostatně vytváří jednoduché nohoklady
- v kombinovaném způsobu zdokonaluje souhru manuálu a pedálu
- pracuje s artikulací – stylově používá artikulaci, frázování, agogiku, různé druhy akcentů a obecné zásady stylové registrace

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- zná nástroj, jeho složení s rejstříky a jejich značením, registrací a obsluhu hracího stolu
- ovládá správný posed u varhan – uvolněný s oporou v zádech
- je schopen rozlišení klavírního a varhanního úhozu
- v manuálové technice zvládá hru legato (legato palcem, glissando), portamento, staccato, tiché výměny, překládání a podkládání prstů, manuálové přechody
- v pedálové technice ovládá hru

1. ročník

Žák: Modul A

- využívá celou škálu artikulačních technických a výrazových prostředků k vytvoření hudební fráze
- samostatně stylově registruje
- je schopen samostatné přípravy, vytváří prstoklady i noh klady
- vyjmenuje osobnosti a charakteristické rysy před bachovského období v Evropě

1. ročník

Žák: Modul B

- v manuálové technice zná základy teorie a je schopen prakticky rozlišit stylová období, využívá k tomu všechny základní prvky artikulační i agogické
- v pedálové technice zvládá technicky lépe hru pedálu – pedálové stupnice, jednoduchá pedálová sóla, vytváří jednoduché nohoklady

1. ročník

Žák: Modul C

- v manuální technice prohloubit legatovou hru, hru glissando, obtížnějších tichých výměn
- je schopen úhozově rozlišit hru legato, staccato a non legato
- v pedálové technice ovládá tiché výměny v pedálu, pasáže špičkami
- v kombinované hře – manuál a pedál je schopen koordinace
- je seznámen s teorií tvorby barokní artikulace

2. ročník

Žák: Modul A

- je schopen tvořit větší hudební fráze a využívá k tomu všechny artikulační, technické a výrazové prostředky
- umí samostatně registrovat podle stylu skladby
- využívá žaluzií, válec jako pomocný prostředek k vytvoření fráze a stavby skladby
- popíše charakteristické rysy skladby J. S. Bacha, zná jeho stěžejní varhanní skladby a základní informace o jeho životě

2. ročník

Žák: Modul B

- v manuálové technice využívá větší skoky, orientuje se na všech manuálech
- je schopen vytvořit jednoduchý prstoklad
- v pedálové technice hraje jednodušší sóla a stupnice

- je seznámen se základy teorie barokní ornamentiky v jednotlivých národních školách – zejména Francie, Itálie

2. ročník

Žák: Modul C

- v manuálové technice umí artikulačně rozlišit hru legato a non legato
- v pedálové technice využívá ke hře paty i špičky
- v kombinované hře zvládá souhru manuálu a pedálu
- umí lépe pracovat s artikulací

3. ročník

Žák: Modul A

- samostatně registruje a hraje stylově
- zvládá koordinaci obou rukou a nohou
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

3. ročník

Žák: Modul B

- využívá artikulační technické a výrazové prostředky k vytvoření větší hudební fráze
- interpretačně rozlišuje jednotlivá stylová období
- plně koordinuje manuál s pedálem
- samostatně pracuje a stylově registruje

3. ročník

Žák: Modul C

- zná základy teorie a je schopen prakticky rozlišit v jednoduchých skladbách styly baroka, romantismu a moderny – v manuálové technice využívá všechny základní technické prvky agogické i artikulační
- v pedálové technice lépe zvládá hru pedálu

4. ročník

Žák: Modul A

- samostatně se připravuje a registruje
- uplatňuje při hře koordinaci obou rukou i nohou
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti při hře
- komplexně je připraven na absolventský koncert

4. ročník

Žák: Modul B

- využívá artikulační, technické a výrazové prostředky k vytvoření hudební fráze
- samostatně se připravuje, vytváří prstoklady i nohoklady
- samostatně registruje podle stylu skladby, využívá žaluží, válec jeho pomocný prostředek k vytvoření fráze a stavby ve skladbě
- komplexně je připraven na absolventský výkon

4. ročník

Žák: Modul C

- využívá artikulační, technické a výrazové prostředky k vytvoření věští hudební fráze
- interpretačně rozlišuje jednotlivá stylová období
- plně koordinuje manuál s pedálem
- samostatně pracuje a stylově registruje
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.4 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA ELEKTRONICKÉ KLÁVESOVÉ NÁSTROJE

Charakteristika

Elektronické klávesové nástroje (EKN) představují moderní hudební prostředek, který propojuje tradiční hudební vzdělávání s možnostmi současných technologií. Žáci si během studia osvojují techniku hry, hudební představivost, rytmické cítění a schopnost samostatné interpretace hudebních skladeb různých stylových období a žánrů.

Specifikem studia je využívání široké škály zvukových barev, doprovodných funkcí a digitálních možností nástroje. Žáci se učí pracovat s automatickými doprovody, vytvářet jednoduché aranže, orientovat se v nastavení nástroje a využívat jeho technické možnosti při sólové i souborové hře. Součástí výuky je také rozvoj improvizčních schopností, kreativního přístupu k hudbě a základů práce s hudebními technologiemi.

Výuka vytváří prostor pro individuální rozvoj každého žáka podle jeho schopností, zájmů a zaměření.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na elektronické klávesové nástroje		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra					1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace					1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv					1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Školní výstupy přípravné nástrojové výuky

Žák:

- správně drží tělo při hře na nástroj
- rozezná tóny na klávesnici, bez orientace v oktávách
- zahraje jednoduchý akordický doprovod

Vyučovací předmět: Hra na elektronické klávesové nástroje

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- správně drží při hře tělo na nástroj
- zná základy prstové techniky v pravé ruce v rozsahu pěti tónů
- zahraje jednoduchý doprovod

2. ročník

Žák:

- zvládá správné základní návyky (sezení, držení těla, postavení ruky)
- rozezná hru legato. tenuto, staccato
- zvládá rozšíření pěti prstové polohy pravé ruky
- zná základní funkce nástroje

3. ročník

Žák:

- zahraje legato i staccato v pravé ruce v rychlejších tempech
- zvládá melodický i akordický doprovod
- používá doprovody různých stylů a žánrů

4. ročník

Žák:

- zvládá hmatovou orientaci v pravé i levé ruce
- zvládá náročnější rytmické útvary (synkopa, triola)
- vytvoří doprovod k jednoduchým písním s využitím základních harmonických funkcí

5. ročník

Žák:

- zvládá hru v rychlejších tempech
- zahraje dvojhmaty v terciích a sextách
- ovládá další funkce nástroje

6. ročník

Žák:

- zvládá technickou úroveň náročnějších skladeb s ohledem na motorické a fyzické dispozice
- zahraje tečkovaný rytmus ve vybraných etudách a skladbách
- využívá dokonalejší registrační techniku nástroje

7. ročník

Žák:

- zahraje technicky náročnější skladby, stupnice a akordy
- samostatně vytvoří doprovody k písním a skladbám různých stylů a žánrů
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- zná možnosti a základní funkce nástroje
- správně drží tělo při hře na nástroj
- zvládá postavení pravé a levé ruky s jejím uvolněním
- rozezná melodický a akordický doprovod s využitím různých stylů a žánrů

1. ročník

Žák:

- využívá vědomosti a dovednosti získané studiem v ZUŠ
- zvládá obtížnější prstovou a akordickou hru
- používá stylovost hry a kultivovanost tvorby tónu

2. ročník

Žák:

- upraví a samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- samostatně vytvoří doprovod ke skladbám a písním různých žánrů a stylů
- zahraje jednoduché klávesové party v souborech různého obsazení

3. ročník

Žák:

- používá složitější registry nástroje
- využívá zvuk modernějších hlasů (VOICE)
- zahraje skladbu se samostatně nahraným podkladem

4. ročník

Žák:

- zahraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu
- rozumí použití zapojení USB
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.5 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA AKORDEON

Charakteristika

Akordeon je všestranný hudební nástroj s bohatými výrazovými možnostmi, který nachází uplatnění v sólové, komorní i orchestrální hře. Díky své jedinečné konstrukci umožňuje spojení melodické, harmonické i rytmické složky hudby, čímž poskytuje žákům komplexní hudební rozvoj a široké možnosti interpretačního uplatnění.

Studium hry na akordeon rozvíjí technické dovednosti obou rukou, koordinaci pohybů, správnou práci s měchem, hudební představivost, rytmické cítění a schopnost stylové interpretace. Žáci se seznamují s hudbou různých období a žánrů – od lidové a klasické hudby přes populární tvorbu až po soudobou akordeonovou literaturu. Součástí výuky je také rozvoj sluchových schopností, orientace v notovém zápisu a postupné budování samostatného přístupu k domácí přípravě.

Významnou součástí studia je komorní a souborová hra, která vede žáky ke vzájemné spolupráci, odpovědnosti a schopnosti společného muzicírování. Akordeon se uplatňuje v různých hudebních seskupeních a díky své zvukové variabilitě umožňuje spolupráci s nástroji všech hudebních skupin i se zpěvem.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na akordeon		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Školní výstupy přípravné nástrojové výuky:

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- správně drží tělo při hře na nástroj
- rozezná tóny na klávesnici
- zahraje jednoduchý basový doprovod

Vyučovací předmět: Hra na akordeon

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- správně drží tělo při hře na nástroj
- zvládá postavení pravé i levé ruky
- zná základy prstové techniky v pravé ruce v rozsahu pěti tónů
- zahraje jednoduchý basový doprovod

2. ročník

Žák:

- zvládá správné základní návky (sezení, držení těla)
- rozezná hru legato, tenuto, staccato
- zvládá rozšíření pěti prstové polohy pravé ruky
- ovládá měchovou techniku
- zahraje jednoduchý basový doprovod k libovolné písni

3. ročník

Žák:

- zahraje legato i staccato v pravé ruce v rychlejších tempech
- zvládá melodický i akordický doprovod
- umí hru dvojhmatů v terciích v pravé ruce

4. ročník

Žák:

- zvládá hmatovou orientaci v pravé i levé ruce
- zahraje durovou stupnici v rozsahu dvou oktáv
- zvládá náročnější rytmické útvary (synkopa, triola)
- vytvoří doprovod k jednoduchým písním s využitím základních harmonických funkcí

5. ročník

Žák:

- zvládá hru v rychlejších tempech
- zahraje dvojhmaty v terciích i sextách
- ovládá další možnosti měchové artikulace (měkké a ostré nasazení, ukončení tónu)
- zahraje skladbu z listu i z paměti

6. ročník

Žák:

- zvládá technickou úroveň náročnějších skladeb s ohledem na motorické a fyzické dispozice
- využívá dokonalejší registrační techniku nástroje
- zahraje skladby s větší vahou výrazu a kultivovanosti tónu

7. ročník

Žák:

- zahraje technicky náročnější skladby, stupnice, akordy
- samostatně vytvoří doprovody k písním různých žánrů
- zahraje jednoduché úpravy partů v souborech různého obsazení
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň:

Školní výstupy přípravného studia:

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- správně drží tělo při hře na nástroj
- rozezná tóny na klávesnici
- zahraje jednoduchý basový doprovod

1. ročník

Žák:

- využívá vědomosti a dovednosti získané předchozím studiem na ZUŠ
- zvládá obtížnější prstovou akordickou hru
- používá stylovost hry a kultivovanost tvorby tónu

2. ročník

Žák:

- zahraje skladbu s obtížnější technikou vedení měchu
- samostatně vytvoří doprovod k písni různého žánru
- zahraje jednoduché party v komorních seskupeních

3. ročník

Žák:

- zná rejstříky a jejich použití
- umí vytvářet správný prstoklad
- zahraje skladby s větší dynamickou i technickou náročností

4. ročník

Žák:

- zahraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu
- zvládá náročnější skladby s využitím rejstříků a melodicko-akordickým doprovodem
- komplexně je připraven na absolventský výstup

5.1.6 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

Charakteristika

Hra na zobcovou flétnu poskytuje žákům základní i pokročilé vzdělávání prostřednictvím hry na nástroj s bohatou historickou tradicí a širokými možnostmi uplatnění. Zobcová flétna je vhodným nástrojem pro rozvoj hudebnosti již od raného věku, neboť přirozeně podporuje rozvoj dechové techniky, sluchové vnímání, rytmického citění, koordinace a jemné motoriky.

V průběhu studia si žáci osvojují správné návyky při hře, kultivovaný tón, technickou zdatnost a schopnost samostatně pracovat s hudebním textem. Seznamují se s repertoárem různých stylových období od renesance a baroka až po současnou hudbu. Výuka podporuje rozvoj hudební představivosti, interpretačních schopností a osobitého projevu.

Studium zobcové flétny vytváří pevný základ pro další hudební vzdělávání a může být také vhodnou přípravou pro studium dalších dechových nástrojů. Cílem je vychovávat hudebně vzdělaného, tvořivého a aktivního mladého člověka, který dokáže své získané dovednosti uplatnit v individuální i společné hudební praxi.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1				

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Školní výstupy přípravné nástrojové výuky

Žák:

- umí popsat nástroj
- zahraje rovný tón
- používá jazyk k nasazování tónů
- je schopen správného postoje
- zná prstová a dechová cvičení
- zahraje snadné

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

Školní výstupy I. stupně:

1. ročník

Žák:

- zvládá základy dechové techniky
- umí používat jazyk
- používá hmaty levé i pravé ruky
- orientuje se v notovém zápisu
- zahraje jednoduché melodie s doprovodem učitele

2. ročník

Žák:

- rozvíjí dechovou a prstovou techniku
- umí zahrát legato i staccato
- zvládá základy moderních technik
- používá správně levý palec
- zahraje známou píseň z paměti

3. ročník

Žák:

- využívá získané návyky při artikulaci, tvoření tónu, používání dechové a prstové techniky
- hraje v rozsahu $c^1 - g^2$
- umí rozlišit charakter skladby
- zahraje ve dvojhlase se spolužákem nebo učitelem
- zvládne veřejné vystupování

4. ročník

Žák:

- je seznámen s altovou flétnou
- umí používat základní výrazové prostředky
- zahraje z paměti krátkou skladbičku
- zapojí se do komorní nebo souborové hry

5. ročník

Žák:

- je schopen hrát na sopránovou i altovou flétnu
- pracuje s tónem a s rozličnou artikulací
- rozvíjí smysl pro intonaci v sólovém hraní i v souboru
- umí samostatně nacvičit jednodušší skladbu
- umí vystihnout charakter skladeb

6. ročník

Žák:

- ovládá přiměřeně prstovou a dechovou techniku
- umí používat základní melodické ozdoby
- zahraje snadnější barokní sonátu

- hraje skladby, které využívají moderní techniky hry
- seznámí se s tenorovou flétnou
- má kultivovaný projev při veřejném vystoupení

7. ročník

Žák:

- využívá získané technické a výrazové dovednosti v sólové i souborové hře
- samostatně se orientuje v notovém zápisu
- umí pracovat s kvalitou tónu
- rozlišuje základní styly a žánry
- používá základní melodické ozdoby
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- seznámí se s basovou flétnou
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- zvládá správné základy dechové techniky
- umí používat základní artikulační slabiky
- používá hmaty levé i pravé ruky
- ovládá techniku levého

1. ročník

Žák:

- umí používat získané dovednosti z předešlého studia
- orientuje se v notovém zápisu moderních skladeb
- je schopen rozlišovat různá stylová období
- pracuje v komorních souborech různého seskupení
- učí se číst noty v basovém klíči

2. ročník

Žák:

- interpretuje skladby různých stylových období
- umí uplatnit znalosti artikulace a ornamentiky
- umí najít správné místo na nádech v návaznosti na frázi
- zná některé alternativní hmaty
- ovládá péči o nástroj a zajímá se o jeho historii

3. ročník

Žák:

- rozeznává odlišnosti skladeb různých stylových období
- umí jednoduše ozdobit snadnou melodii
- zvládne doprovodit mladšího žáka
- orientuje se v různých notacích a transpozicích
- uplatní svůj názor při výběru skladeb a jejich interpretaci

4. ročník

Žák:

- prezentuje své dosud získané technické dovednosti
- využívá znalosti problematiky nástroje
- samostatně si vybírá skladby
- prokazuje chuť spolupracovat se spolužáky
- cítí svou zodpovědnost za společné dílo
- je soběstačný při řešení technických problémů hry na nástroj
- zná historii zobcové flétny a základní literaturu
- zajímá se o koncerty a nahrávky profesionálních hráčů

5.1.7 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

Charakteristika

Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu rozvíjí u žáků hudební, technické a výrazové dovednosti prostřednictvím hry na jeden z nejvýznamnějších dechových nástrojů. Příčná flétna vyniká svým jasným, zpěvným tónem a širokými výrazovými možnostmi, díky nimž nachází uplatnění v sólové, komorní, orchestrální i moderní hudbě.

Výuka je zaměřena na osvojení správných dechových návyků, držení nástroje, tvorbu tónu, rozvoj technické zručnosti a postupné zvládnutí náročnějších interpretačních dovedností. Žáci se učí pracovat s hudebním výrazem, frázováním, dynamikou a stylovou interpretací skladeb různých historických období skladeb různých historických období a hudebních žánrů.

Nedílnou součástí studia je rozvoj hudebního sluchu, rytmického cítění, orientace v notovém zápisu a schopnosti samostatné domácí přípravy. Žáci jsou vedeni k pravidelnému veřejnému vystupování, které podporuje jejich sebedůvěru, odpovědnost a schopnost prezentovat výsledky své práce.

Významnou součástí vzdělávání je také komorní a souborová hra, která rozvíjí schopnost spolupráce, vzájemného naslouchání a aktivního zapojení do společné interpretace.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1				

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Vyučovací předmět: Hra na příčnou flétnu

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj a umí pojmenovat jeho části
- dbá na správný postoj a držení nástroje
- používá základy správného dýchání
- tvoří tón pomocí správných nátlakových návyků na hlavici i na celém nástroji
- hraje tónová cvičení
- umí nasadit tón jazykem

2. ročník

Žák:

- pracuje na uvolnění nátlaku a zmenšení štěrbiny mezi rty
- prohlubuje nádech a výdech
- je schopen rozpoznat kvalitu tónu
- umí používat hmaty první oktávy $c^1 - d^2$
- zahraje známou lidovou píseň z paměti
- zahraje s doprovodem učitele

3. ročník

Žák:

- hraje dlouhé tóny a kontroluje kvalitu tónu
- zvládá dechová cvičení
- umí hrát tenuto a legato
- umí kontrolovat držení flétny a správný postoj
- hraje v rozsahu dvou oktáv
- je schopen souhry s jiným nástrojem

4. ročník

Žák:

- pracuje na znělém tónu
- využívá dechovou techniku
- hraje uvolněným nátlakem
- rozlišuje hru piano a forte
- hraje skladby různých stylů a období
- zapojí se do souhry se spolužáky

5. ročník

Žák:

- rozšíří rozsah hraných tónů do třetí oktávy
- umí vystihnout charakter skladby
- umí se soustředit na výkon
- samostatně nacvičí jednodušší skladby
- orientuje se v tónině a rytmu skladeb
- umí transponovat jednoduchou píseň do jiné tóniny

6. ročník

Žák:

- pracuje na zrychlení prstové techniky
- umí korigovat intonačně nestabilní tóny
- pracuje na kvalitě tónu v krajních polohách
- orientuje se ve stylových obdobích
- hraje jednoduché melodické ozdoby
- spolupracuje na výběru skladeb

7. ročník

Žák:

- ovládá uvolněný postoj a držení flétny
- umí kontrolovat nátisk a intonaci
- ovládá dle svých možností brániční dýchání
- zvládá hru legato i staccato
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- hraje stupnice přes celý dosažený rozsah
- umí používat agogiku, dynamiku a melodické ozdoby
- rozezná frázi a správně nadechuje
- hraje skladby různých období a žánrů
- umí se přizpůsobit spoluhráčům
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj a pojmenuje jeho části
- tvoří tón pomocí správných nátlakových návyků
- umí nasazovat tóny jazykem
- zná základy správného bráničního dýchání a používá dechová cvičení
- umí kontrolovat držení flétny a správný postoj
- orientuje se v notovém zápisu
- zahraje jednodušší melodii a doprovodem

1. ročník

Žák:

- ovládá hru stupnic dur a moll do 4 předznamenání a hru kvintakordů a septakordů
- pracuje na nácviku vibrato a dvojitého staccata
- má vlastní představu o kvalitním tónu
- umí kontrolovat vyrovnanost rejstříků
- hraje v souborech různého nástrojového obsazení

2. ročník

Žák:

- nacvičuje moderní techniky – frullato
- pracuje na kvalitě tónu v krajních rejstřících
- zlepšuje dynamiku v celém rozsahu flétny
- hraje legato a staccato v různém tempu
- dokáže se přizpůsobit spoluhráčům přednesem i notací

3. ročník

Žák:

- umí hrát znělým a uvolněným tónem
- kontroluje vyrovnanost prstové techniky
- ovládá údržbu nástroje
- diskutuje o výběru skladeb
- posoudí obtížnost a kvalitu hraných a poslouchaných skladeb

4. ročník

Žák:

- dokáže rozpoznat vedení fráze v souvislosti s dechem
- samostatně řešit technické problémy
- používá různé výrazové složky – barvu tónu, agogiku, dynamiku, ozdoby
- transponuje skladby a přizpůsobí je svému nástroji
- umí si samostatně vybrat skladby ke studiu a nacvičit je
- dokáže připravit program na absolventský koncert a je komplexně připraven
- je členem komorních souborů nebo orchestru

5.1.8 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA PANOVU FLÉTNU

Charakteristika

Hra na panovu flétnu nabízí žákům možnost poznat jedinečný dechový nástroj s charakteristickým, měkkým a zpěvným tónem, Panova flétna patří mezi nejstarší hudební nástroje na světě a nachází své uplatnění v lidové, klasické i současné hudebně různých kultur.

Výuka je zaměřena na rozvoj správné dechové techniky, tvorbu tónu, intonace a kultivovaného hudebního projevu. Žáci si osvojují základní i pokročilé hráčské dovednosti, učí se pracovat s dynamikou, frázováním a výrazovými prostředky, které umožňují citlivou interpretaci hudebních skladeb. Současně rozvíjejí hudební sluch, rytmické cítění, orientaci v notovém zápisu a schopnost samostatné přípravy.

Studium panovy flétny vede k rozvoji osobnosti žáka, jeho vztahu k hudbě a umění. Cílem je vychovat samostatného a kulturně vnímavého člověka, který dokáže své hudební dovednosti využívat v individuální i kolektivní umělecké praxi.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na panovu flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1				

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Vyučovací předmět: Hra na panovu flétnu

Školní výstupy I. stupně:

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, pojmenuje jednotlivé části, tóny nástroje
- zná základní návyky pro hru na nástroj (správné držení nástroje, žeberně-brániční dýchání, tvoření tónu pomocí nátisku, nasazení tónu jazykem)
- rozezná základní notové hodnoty not a pomlky a dokáže je prakticky uplatnit při hře
- hraje jednoduché písničky podle sluchu a snadné skladbičky

2. ročník

Žák:

- zdokonalí dechovou techniku, dbá na hlubší nádech a kontrolovanější výdech
- dbá na čisté nasazení a kvalitní tón
- osvojil si základy techniky vibrata
- využívá dvojité staccato

3. ročník

Žák:

- užívá žeberně-brániční dýchání
- hraje tenuto, legato a staccato v rozsahu g-G2
- rozliší základní tempová a dynamická označení
- vyjádří náladu skladby základními výrazovými prostředky (tempo, dynamika)

4. ročník

Žák:

- rozšíří tónový rozsah do třetí oktávy
- zdokonalí tón pomocí tónových cvičení
- chápe význam fráze
- hraje přednesové skladby různých žánrů
- účastní se kolektivní praxe

5. ročník

Žák:

- orientuje se v interpretaci běžných melodických ozdob
- rozvíjí správnou intonaci svého nástroje v celém tónovém rozsahu
- dbá na důsledné dodržování dynamických, tempových a frázovacích označení
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu

6. ročník

Žák:

- rozvíjí samostatný hudební úsudek
- prezentuje výsledky své práce na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny znalosti a dovednosti nabyté během studia
- je schopen sebehodnocení a sebekontroly
- zvládá pódiové vystupování

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, pojmenuje jednotlivé části nástroje
- zná základní návyky pro hru na nástroj (správné držení nástroje, žeberně-brániční dýchání, tvoření tónu pomocí nátisku, nasazení tónu jazykem)
- umí používat základní artikulační slabiky
- umí používat vibrato

1. a 2. ročník

Žák:

- využívá všechny získané znalosti a dovednosti k vyjádření charakteru skladby
- koriguje intonační odchylky při hře
- ovládá sílu a barvu tónu
- orientuje se v notovém zápisu různých skladeb
- uplatní vlastní hudební názor
- umí používat typické rumunské ornamenty

3. a 4. ročník

Žák:

- ovládá svůj nástroj v plném rozsahu
- orientuje se v různých slohových obdobích
- dokáže samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu
- využívá poslechu nahrávek k rozvoji svého hudebního cítění
- umí přepsat nahrávky do partitury
- vyjádří svůj názor na interpretaci skladby

5.1.9 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA KLARINET

Charakteristika

Studijní zaměření Hra na klarinet rozvíjí hudební schopnosti a dovednosti žáků prostřednictvím hry na všestranný dechový nástroj s bohatými výrazovými možnostmi. Klarinet je charakteristický svým širokým tónovým rozsahem, barevností zvuku a schopností uplatnit se v klasické, lidové, jazzové i populární hudbě.

Výuka je zaměřena na osvojení správných dechových návyků, tvorbu tónu, intonace, techniky prstové hry a kultivovaného hudebního projevu. Žáci se postupně seznamují s různými interpretačními styly, rozvíjejí své technické dovednosti a učí se samostatně pracovat s hudebním materiálem. Součástí studia je také rozvoj hudebního sluchu, rytmického cítění, hudební paměti a orientace v notovém zápisu.

Nedílnou součástí je komorní, souborová hra, která podporuje schopnost spolupráce, vzájemného naslouchání a odpovědnosti za společný umělecký výsledek.

Studium klarinetu přispívá k rozvoji tvořivosti, vytrvalosti, samostatnosti a celoživotního vztahu k hudbě.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na klarinet		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1				

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Vyučovací předmět: Hra na klarinet

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- samostatně připraví nástroj ke hře
- předvede alespoň jedno dechové cvičení
- zahraje nasazované a vázané tóny
- zahraje hmaty šalmajového rejstříku
- zahraje z not lidovou píseň, drobnou skladbičku

2. ročník

Žák:

- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- zahraje cvičení pro zdokonalení hry vázaně, nasazovaně
- zahraje hmaty šalmajového rejstříku s použitím posuvek
- zahraje jednoduchý notový zápis
- zahraje jednoduché hudební motivy z paměti
- hraje za doprovodu rytmického nástroje

3. ročník

Žák:

- zahraje přefukované tóny
- zahraje kontrastní dynamiku *f* a *p*
- zahraje lidovou píseň, drobnou skladbu z paměti
- zná cvičení pro zdokonalení prstové techniky
- zahraje skladbu za doprovodu jiného nástroje

4. ročník

Žák:

- zvládá přechod mezi šalmajovým a klarinetovým rejstříkem nástroje
- předvede cvičení pro zdokonalení prstové techniky
- při hře používá kontrastní dynamiku *f* a *p*
- zná základní melodické ozdoby
- zná základní tempová označení

5. ročník

Žák:

- během hry přechází mezi všemi rejstříky nástroje
- zahraje po tón *c*3
- při hře pracuje s dynamikou *f*, *mf*, *p*, *crescendo*, *decrescendo*
- hraje v komorním, jiném nástrojovém uskupení
- zahraje melodické ozdoby
- čte obtížnější notový zápis

6. ročník

Žák:

- zahraje po tón f3
- samostatně vyhledá obtížná místa ve skladbě
- zahraje staccato
- zahraje základní frázování jazzové hudby
- zná princip transpozice
- zná některé moderní techniky hry

7. ročník

Žák:

- samostatně čte notový zápis
- je schopen zahrát stylově a žánrově odlišné skladby
- zahraje některé moderní techniky hry
- je schopen transponovat snadnou lidovou píseň do jiné tóniny
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- samostatně připraví nástroj ke hře, včetně výběru plátku
- umí popsat nástroj a zvládá základní péči o něj
- zná cvičení k prohloubení dechové a prstové techniky
- zvládá nátlakově i hmatově základní šalmajový rejstřík
- umí nasazovat tóny jazykem
- orientuje se v notovém zápisu
- zahraje jednodušší skladbu s doprovodem

1. ročník

Žák:

- zahraje hmaty šalmajového, klarinetového, vysokého rejstříku
- zahraje vázané, nasazované tóny, staccato
- předvede alespoň dvě dechová cvičení
- zahraje v transpozici lidovou píseň
- zná stručnou historii klarinetu a jeho uplatnění
- předvede správné postavení a držení těla

2. ročník

Žák:

- zná praktická cvičení pro zdokonalení tónu
- zná cvičení pro zdokonalení hry staccato
- ví co je technika dvojitého staccata, frullato, glissando, slap tón
- samostatně si vybere vhodný plátek
- zahraje jednodušší jazzové skladby

3. ročník

Žák:

- zahraje cvičení pro zdokonalení tónu
- zahraje cvičení pro zdokonalení staccato
- zahraje vybrané moderní techniky hry
- zahraje široké množství melodických ozdob
- ví co je to folklorního cifrování
- ví, jak správně pečovat o nástroj, jak udrží nástroj co nejdéle v dobrém stavu

4. ročník

Žák:

- je platným členem komorního nebo jiného souboru, podílí se na jeho kvalitě, svým chováním a hrou je vzorem pro mladší spolužáky
- hraje s dynamickými, artikulačními, agogickými prvky v celém rozsahu nástroje
- zná a interpretuje široké množství tempových, výrazových označení
- hledá a interpretuje skladby dle vlastního výběru
- čte samostatně notový zápis
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.10 STUDIUNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA SAXOFON

Charakteristika

Studijní zaměření Hra na saxofon rozvíjí hudební a technické dovednosti žáků prostřednictvím hry na nástroj, který vyniká bohatou zvukovou barevností a širokými možnostmi uplatnění. Saxofon nachází své místo v klasické hudbě, jazzu, populární hudbě i dechových orchestrech, což žákům umožňuje poznávat rozmanité hudební styly a interpretační přístup.

Výuka je zaměřena na správnou dechovou techniku, tvorbu tónu, intonaci, technickou zdatnost a rozvoj hudebního výrazu. Žáci si osvojují základy i pokročilé dovednosti hry, učí se samostatně pracovat s hudebním textem a rozvíjejí schopnost stylové interpretace.

Součástí studia je také rozvoj hudebního sluchu, rytmického cítění, hudební paměti a orientace v notovém zápisu. Důležitou součástí vzdělávání je komorní a souborová hra, která vede k odpovědnosti, spolupráci a vzájemnému naslouchání.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na saxofon		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1				

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednododinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- správně stojí a drží nástroj
- nasazuje tón jazykem o plátek
- zvládá základní návyky správného dýchání
- zahraje snadnou stupnici a jednoduché cvičení
- zahraje snadnou skladbu s doprovodem

2. ročník

Žák:

- hraje jednoduché stupnice
- ovládá hmaty v základním rejstříku
- umí si vybrat vhodný plátek
- orientuje se v notovém zápisu
- hraje jednoduché přednesové melodie s doprovodem

3. ročník

Žák:

- využívá další hmaty v rozsahu $c^1 - c^3$
- hraje stupnice durové s kvintakordem kvintakordy
- umí si vytvořit představu o zvukových možnostech
- dodržuje přesně rytmické hodnoty
- zahraje snadné i popové melodie z paměti

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll s kvintakordy
- zvládá základní údržbu a péči o nástroj
- používá běžné agogické a výrazové označení
- zvládá základní jazzové frázování
- uplatní se v komorní hře nebo přípravném souboru

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll s kvintakordy a septakordy
- studuje náročnější etudy
- zahraje z listu snadnější skladbu
- je seznámen s jednoduchými akordickými značkami

6. ročník

Žák:

- hraje snadnější stupnice v terciích
- hraje etudy zaměřené na jazzové frázování
- je seznámen s bluesovou formou a funkcí jejich akordů
- zkouší vytvořit bluesovou improvizaci

7. ročník

Žák:

- zná pojem bluesové stupnice
- je schopen se samostatně naladit
- orientuje se v akordických značkách a hraje podle nich
- nacvičí sólový výstup na absolventský koncert
- hraje v souboru nebo jiném komorním seskupení
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- správně stojí a drží nástroj
- zvládá základní návyky správného dýchání
- nasazuje tóny jazykem
- zvládá základní údržbu a péči o nástroj
- ovládá hmaty v základním rejstříku
- orientuje se v notovém zápisu
- zahraje jednodušší skladbu s doprovodem

1. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll s kvintakordy a septakordy
- hraje etudy a jednoduché sekvence
- orientuje se v improvizaci

2. ročník

Žák:

- zná historii saxofonu a možnosti jeho využití
- používá moderní techniky – glissando, growling
- ovládá složitější akordické značky
- zahraje stupnici celotónovou a její akord s obratem

3. ročník

Žák:

- tvoří tón odlišných barevných nuancí
- improvizuje dle svých možností
- hraje v souboru nebo v orchestru

4. ročník

Žák:

- dokáže samostatně určit charakter skladby
- umí zvolit vhodné pojetí skladby
- reaguje na kolegy v souboru
- orientuje se v různých slohových obdobích a stylech
- dokáže využít poznatky získané poslechem učitelů, profesionálů, souborů
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.11 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA TRUBKU

Charakteristika

Studijní zaměření Hra na trubku poskytuje žákům komplexní hudební vzdělání prostřednictvím hry na jeden u nejvýraznějších žesťových nástrojů. Trubka se uplatňuje v sólové, dechové, orchestrální, jazzové i populární hudby a nabízí široké možnosti uměleckého vzdělávání.

Výuka vede k osvojení správných dechových návyků, tvorby tónu, techniky nátisku, intonace a technické zručnosti. Žáci se učí pracovat a dynamikou, frázováním a výrazovými prostředky, které jsou nezbytné pro kvalitní interpretaci hudebních děl různých stylových období.

Důraz je kladen na rozvoj hudebního sluchu, rytmického cítění, hudební paměti a schopnosti samostatné domácí přípravy. Žáci získávají zkušenosti s veřejným vystupováním a postupně si budují jistotu při koncertní prezentaci.

Významnou součástí vzdělávání je hra v komorních souborech a dechových seskupeních, kde se učí spolupracovat, naslouchat ostatním a nést odpovědnost za společný hudební výsledek, Studium trubky rozvíjí vytrvalost, disciplínu, tvořivost a aktivní vztah k hudbě.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na trubku		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1				

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Vyučovací předmět: Hra na trubku

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá přirozený a uvolněný postoj
- zná základy dechové techniky
- rozehrává se na nátrubek (bzučení)
- hraje vydržované tóny v dosaženém rozsahu

2. ročník

Žák:

- ovládá klidný nádech a výdech
- nasazuje tóny jazykem
- orientuje se v notovém zápisu a taktech C, 2/4, 3/4
- cvičí retné vazby v rámci svého rozsahu
- hraje dynamiku – piano, mezzoforte

3. ročník

Žák:

- využívá základní technické prvky hry – nasazení, kvalitní tón, prstovou techniku
- zahraje dle svých individuálních schopností jednoduché skladby
- zahraje známou píseň podle sluchu

4. ročník

Žák:

- zvládá retné vazby v rychlejším tempu a je seznamován s jejich variacemi
- využívá výrazové a technické dovednosti s důrazem na tvoření tónu
- dokáže využívat dynamiku, frázování, tempová označení agogiku
- zvládá těžší rytmy – triolu, synkopu, tečkovaný rytmus
- dokáže v rámci svých možností nastudovat náročnější skladbu

5. ročník

Žák:

- rozšíří dle svých individuálních schopností tónový rozsah nahoru i dolů
- rozezná kvalitu a barvu tónu
- zvládá základní údržbu nástroje
- dokáže posoudit obtížnost zadané skladby
- uplatní se v komorních, souborových a orchestrálních seskupeních

6. ročník

Žák:

- ovládá běžně používané hmaty v dosaženém rozsahu
- učí se transponovat
- dokáže úměrně svým schopnostem zahrát z listu
- používá základní výrazové prostředky

7. ročník

Žák:

- hraje kvalitním tónem
- ovládá čisté nasazení v odpovídajícím rozsahu
- je schopen zahrát skladby různých stylů a žánrů
- učí se základy násobného staccato
- uplatňuje se v komorní hře
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- zvládá přirozený a uvolněný postoj
- zná základy dechové techniky
- rozehrává se na nátrubek a cvičí retné vazby v dosaženém rozsahu
- nasazuje tóny jazykem
- zvládá základní údržbu nástroje
- orientuje se v notovém zápisu
- zahraje jednodušší skladbu s doprovodem

1. ročník

Žák:

- používá minimální tlak nátrubku na rty
- dokáže vyjádřit náladu skladby pomocí výrazových prostředků
- samostatně nastuduje zadanou skladbu
- ovládá péči o nástroj (např. údržba pístu)

2. ročník

Žák:

- hraje všechny stupnice dur i moll s kvintakordy i septakordy
- ovládá transpozice do C a D
- umí použít glissando a dvojité staccato
- umí si samostatně vybrat skladbu a při studiu využít i posluchačských zkušeností

3. ročník

Žák:

- zvládá základy swingové artikulace
- umí řešit samostatně technické problémy a využívat výrazových prostředků
- je platným členem komorního souboru nebo orchestru

4. ročník

Žák:

- zná současné špičkové interprety
- orientuje se v různých slohových obdobích
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.12 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA LESNÍ ROH

Charakteristika

Studijní zaměření Hra na lesní roh rozvíjí hudební schopnosti žáků prostřednictvím hry na nástroj s jedinečnou zvukovou barvou, která je ceněna zejména v symfonické, komorní a dechové hudbě. Lesní roh patří mezi nejnáročnější žestové nástroje a současně nabízí mimořádné možnosti hudebního a výrazového uplatnění.

Výuka je zaměřena na osvojení správného dýchání, tvorby tónu, techniky nátisku, intonace a technické zdatnosti. Žáci se učí ovládat širokou škálu dynamických a výrazových prostředků, rozvíjí cit pro hudební frázi a kultivovaný tónový projev.

Studium podporuje rozvoj hudebního sluchu, rytmického cítění, hudební paměti a schopnosti samostatné práce. Žáci se seznamují s repertoárem různých hudebních období a postupně získávají zkušenosti s interpretací sólové i souborové hry.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na lesní roh		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1				

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednododinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Vyučovací předmět: Hra na lesní roh

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá základy správného bráničního dýchání
- umí nasazovat a ukončovat tóny v alikvotní řadě
- hraje tenuto a legato
- hraje tóny ve zvládnutém rozsahu v základních rytmických hodnotách

2. ročník

Žák:

- využívá brániční dýchání
- má intonační představivost alikvotních tónů v diatonice
- rozšíří dle svých dispozic nástrojový rozsah
- upevní nátiskové schopnosti
- zvládá vydržované tóny v různé dynamice

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti – práce s dechem, nasazení
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- zvládne zahrát jednoduchou skladbu, dle svých možností i z paměti
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu
- zná nátisková cvičení

4. ročník

Žák:

- ovládá správné návyky dýchání
- upevní intonační jistotu a nátiskové schopnosti
- základní modely artikulace
- umí zahrát stupnici a tónický kvintakord v rámci svého rozsahu

5. ročník

Žák:

- hraje kulturním tónem
- zahraje jednoduchou melodii – lidovou píseň
- využívá dechovou kapacitu a nástrojový rozsah
- ovládá chromatické postupy a intervalová cvičení, intonační jistotu
- začíná se hrou transpozic
- hraje v komorním souboru

6. ročník

Žák:

- upevňuje nátisk a technické dovednosti
- rozšíří rozsah při zachování kvality tónu
- zahraje z listu jednodušší skladby

- disponuje intonační jistotou dle svých možností
- hraje jednoduché skladby v transpozicích

7. ročník

Žák:

- využívá všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na kvalitu tónu
- používá dynamiku, agogiku a intonaci
- dokáže zahrát skladby různého charakteru, stylu a žánru
- zvládá péči o nástroj
- komplexně je připraven na absolventský koncert

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- ovládá základy správného bráničního dýchání
- umí nasazovat a ukončovat tóny v alikvotní řadě
- cvičí intonační představivost alikvotních tónů v diatonice
- zvládá správný postoj a držení nástroje
- zvládá základní péči o nástroj
- orientuje se v notovém zápisu
- zahraje jednodušší skladbu s doprovodem

1. ročník

Žák:

- zahraje náročnější technické skladby
- hraje dle svých schopností do g^2
- učí se techniku retních trylků
- hraje v komorních souborech nebo orchestru

2. ročník

Žák:

- zvládá údržbu nástroje
- používá dynamiku a melodické ozdoby
- dokáže samostatně nastudovat skladbu
- uplatňuje se jako komorní nebo orchestrální hráč

3. ročník

Žák:

- orientuje se v různých transpozicích
- dokáže poradit mladším spolužákům
- umí využít cpací techniku - bouché

4. ročník

Žák:

- zajímá se o svůj nástroj
- zná významné hráče na lesní roh
- využívá všech nabytých dovedností
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.13 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA BICÍ NÁSTROJE

Charakteristika

Hra na bicí nástroje rozvíjí u žáků hudební, rytmické a technické dovednosti prostřednictvím hry na malý bubínek a bicí soupravu. Získávají základy správné hráčské techniky, rytmického cítění, koordinace pohybů a hudebního projevu.

Součástí vzdělávání je také rozvoj schopnosti hry z notového zápisu, improvizace, souhry v komorních seskupeních a dalších hudebních tělesech.

Žáci jsou vedeni k samostatné přípravě, odpovědnosti za vlastní hudební rozvoj, kultivovanému vystupování na veřejnosti a k aktivnímu zapojení do koncertního života školy. Studium podporuje kreativitu, koncentraci, smysl pro spolupráci a schopnost vnímat hudbu v širších souvislostech.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na bicí nástroje		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1				

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Školní výstupy přípravné nástrojové výuky

Žák:

- správně drží paličky
- správně drží tělo při hře na nástroj
- umí hrát s uvolněným zápěstím
- zvládá hru základních notových hodnot
- zahraje základní koordinační rytmy zvlášť rukama a nohama

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- umí notu a pomlku čtvrtovou a osminovou
- zvládá správné držení těla a paliček – střídá údery jednoduché
- zvládá hru patternů čtvrtových a osminových not
- zná notaci H. H., malého bubnu, velkého bubnu

2. ročník

Žák:

- umí osminovou pauzu s aplikací při hře
- ovládá pauzy celé a půlové
- dokáže hrát dynamiku f a p
- zvládá základní nezávislost končetin 1:1, 2:1, 1:2
- jejich kombinace využívá v doprovodných rytmech z osminových a čtvrtových not ve 4/4 a 3/4 taktu

3. ročník

Žák:

- dokáže aplikovat plynulé změny dynamiky p, mf, f
- zahraje patterny s osminovou pauzou
- využívá odskoku paličky pro pozdější použití
- v pomalém tempu hraje doprovodné rytmy z osminových not na H. H. a ze čtvrtových a osminových not na velký a malý buben včetně brejků

4. ročník

Žák:

- umí šestnáctinové noty a osminové trioly
- zvládá takty 6/8 a 12/8
- ovládá látku notových hodnot s tečkou (nota a pauza tříčtvrtová)
- v elementární podobě vědomě užívá tzv. moeller stroke k uvolnění paží při hře zápěstím
- v základní podobě používá hru prsty a hru odskokem paličky jako základ dvojitých úderů

5. ročník

Žák:

- je schopen realizovat šestnáctinové pauzy v návaznosti na čtecí vzory probírané dříve u osminových not s tečkou
- je schopen zahrát akcenty ve střídavých úderech
- orientuje se v nepravidelných taktech
- zvládá techniku víru tlakem a vlečených úderů
- v krátkých úsecích je schopen zahrát základní metličkové prvky

6. ročník

Žák:

- umí další rytmické útvary, zejména šestnáctinové trioly a sextoly

- ovládá látku dalších notových hodnot s tečkou – čtvrtěová nota a pauza s tečkou
- orientuje se ve struktuře skladby po stránce formy (čtyřtaktí a osmitaktí)
- zvládá údery jednoduché v rychlejším tempu zápěstní i prstovou technikou
- zvládá hru doprovodných rytmů a brejků

7. ročník

Žák:

- dokáže spojit rytmičké útvary s lichým počtem not (trioly) se sudým (osminy a šestnáctiny)
- zná takty 5/8 a 7/8
- aplikuje 5 stupňů dynamiky (pp, p, mf, f, ff)
- zvládá elementární nezávislost končetin 4:1 a 1:4
- je schopen samostatně doprovodit skladby 4/4 v cítění rovné osminy
- zvládá dobře vír tlakem
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- správně drží paličky
- správně drží tělo při hře na nástroj
- umí hrát s uvolněným zápěstím
- zvládá hru základních notových hodnot
- zahraje základní koordinační rytmy zvláště rukama a nohama
- dokáže rozlišit lichý a sudý takt
- rozezná bicí nástroje podle sluchu i vizuálně

1. ročník

Žák:

- chápe další stupeň rytmické stupnice – kvintolu
- ovládá problematiku tečkovaných rytmů
- chápe osamostatňování končetin 3:2 a 2:3
- technikou střídavých úderů umí zahrát kombinace rytmických patternů včetně osminových a šestnáctinových pauz
- je schopen zahrát např. 5 – stroke roll

2. ročník

Žák:

- chápe nepravidelné takty např. 7/8 takt frázovaný 2+2+3 či 3+2+2
- chápe další stupeň rytmické stupnice – dvaatřicetiny
- ovládá problematiku tečkovaných rytmů na úrovni šestnáctinových vzorů
- při hře metličkami je schopen akcentace v krouživém pohybu

3. ročník

Žák:

- zná další nepravidelné takty např. 9/8 frázovaný 2+2+2+3 nebo 3+2+2+2 apod.
- chápe další stupeň rytmické stupnice – duolu
- ovládá problematiku synkop
- zná crescendo a decrescendo
- běžně hraje přírazy
- při hře metličkami pomocí akcentů vytváří zárodky swingových rytmů
- je schopen samostatně doprovodit skladbu ve 4/4 taktu v šestnáctinovém cítění

4. ročník

Žák:

- již zcela ovládá všech 12 základních možností osamostatňování končetin na stupni 3:2 a 2:3
- ovládá problematiku synkop na bázi šestnáctinových vzorů
- orientuje se ve struktuře skladby (osmi a šestnácti taktová forma)
- je schopen jednoduše samostatně doprovodit skladby v 12/8 a 3/4 taktu
- zvládá základní swingový doprovod metličkami, plně zvládá vír
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.14 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA HOUSLE

Charakteristika

Housle jsou nejtradičnější hudební nástroj, který se v hudebním oboru vyučuje. Hra na housle se začíná vyučovat od 5 let věku dítěte. Hra na smyčcové nástroje je efektivním prostředkem k rozvoji psychických a intelektuálních dovedností dítěte. Rozvíjí tak pohybové dovednosti, ovlivňuje pocity a stimuluje smysly, výrazně zlepšuje jemnou motoriku a paměťové schopnosti. Studium na naší škole nabízí široké spektrum možností. Vedle sólové hry se děti uplatní i v komorní hře, hře v souboru, ale také v hudeckých muzikách.

Žáci a studenti se mohou veřejně představit nejen na interních koncertech, ale také v národních soutěžích, festivalech a dalších akcích školy. V případě zájmu o další umělecké studium lze žáka připravit k talentovým zkouškám.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na housle		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudecká muzika*				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednododinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

*Podle nástrojového obsazení se předmět jmenuje „Hudecká nebo Cimbálová muzika“.

Školní výstupy přípravné nástrojové výuky

Žák:

- popíše hlavní části houslí a vyjmenuje jména strun
- zvládne uchopení smyčce a houslí
- opakuje jednoduché rytmické modely
- zahraje jednoduchá zhudebněná říkadla
- zvládne notový zápis prázdných strun
- hraje jednoduchá cvičení a písně na jedné

Vyučovací předmět: Hra na housle

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- projevuje kladný přístup ke hře na housle
- cítí a rozezná metrum (takt 2, 3, 4- dobý)
- ovládá jeden prstoklad (dle výběru učitele)
- orientuje se v notovém zápise (v hrubém obryse)

2. ročník

Žák:

- ovládá smyčec natolik, aby hrál zvukově čistě, pokud možno bez kazu
- umí zahrát jednoduchou píseň nebo skladbu tak aby se co nejvíce podobala zpěvu (to je plynule, bez „kouskování“, čistě)
- zahraje jednoduchou píseň nebo skladbu z paměti

3. ročník

Žák:

- ovládá 2 prstoklady (dur a moll)
- ovládá dělení smyčce na hru celým smyčcem a polovinami
- umí použít legato
- využívá základní dynamiku f, mf, p
- umí hrát v duu

4. ročník

Žák:

- ovládá 3 prstoklady
- využívá správně smyčec
- dovede tvořit fráze

5. ročník

Žák:

- orientuje se ve 3. poloze
- zvládá přípravná cvičení vibrato
- umí rozeznat a odstraňovat sevření levé i pravé ruky
- umí si vytvořit představu, co bude hrát

6. ročník

Žák:

- umí používat 1. až 3. polohu a jejich spojování
- zná souvislosti délky tahu smyčce s dynamikou a frázováním
- umí použít vibrato na dlouhých tónech

7. ročník

Žák:

- orientuje se v 5. poloze
- umí kontrolovat intonaci
- dovede použít vibrato jako prostředek hudebního vyjádření
- ovládá hru z listu téměř na úrovni své technické vybavenosti
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- orientuje se v 1., 3., 5. poloze
- umí rozeznat a odstraňovat sevření levé i pravé paže
- umí kontrolovat notaci
- využívá dynamiku

1. ročník

Žák:

- dokáže použít 1., 3. a 5. polohu a jejich spojování
- ovládá pohotovou orientaci v notovém zápise

2. ročník

Žák:

- ve hře používá dvojhmaty
- dovede rozlišit slohová období a podle toho volí způsob smyku

3. ročník

Žák:

- používá výrazově procítěnější přednes skladeb
- přiměřeně svým možnostem ovládá složitější rytmy a smyky

4. ročník

Žák:

- dovede rozlišit hru v lidové muzice a klasice
- samostatně dovede zvolit vkusný projev
- dokáže samostatně nacvičit skladbu
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.15 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA VIOLU

Charakteristika

Viola má velmi podobnou stavbu jako housle, je jen o málo větší. Také technika hry je stejná s houslemi. Její struny jsou laděné o kvintu níže než houslové. Je notována ve violovém klíči, houslový klíč se používá jen pro zápis vysokých tónů. Zvuk violy je temnější, melancholický. Vyplňuje harmonii mezi houslemi a violoncellem. Studium na naší škole nabízí široké spektrum možností využití hry na violu.

Vedle sólové hry se uplatní hlavně v komorní hře a hře v souboru, případně v hudeckých (cimbálových) muzikách.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na violu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra					1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru					1	1	1	1	1	1	1
	Hudecká muzika*					1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv					1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace					1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednogodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

*Podle nástrojového obsazení se předmět jmenuje „Hudecká nebo Cimbálová muzika“.

Školní výstupy přípravné nástrojové výuky

Přípravné studium pro I. stupeň neorganizujeme.

Vyučovací předmět: Hra na violu

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- projevuje kladný přístup ke hře na violu
- popíše základní části violy a pojmenuje struny
- má správné návyky držení violy a smyčce
- ovládá durový nebo mollový prstoklad /dle výběru učitele/
- zahraje jednoduchou píseň nebo skladbu

2. ročník

Žák:

- umí 2 prstoklady / dur a moll /
- ovládá dělení smyčce / hru u žabky, u špičky, kombinovaný smyk /
- zahraje stupnici v daném probíraném prstokladu
- písničky a skladby menšího rozsahu hraje z paměti

3. ročník

Žák:

- koordinuje práci levé a pravé ruky
- dbá na kvalitnější intonaci
- využívá základní dynamiku f, mf, p
- umí použít legato
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech

4. ročník

Žák:

- ovládá 3 prstoklady
- kombinuje smyky přes více strun
- dovede tvořit fráze
- zvládá přípravná cvičení

5. ročník

Žák:

- orientuje se ve 3. poloze
- využívá smyky legato, staccato ve smykových a rytmických obměnách
- umí rozeznat a odstraňovat sevření levé a pravé ruky
- ovládá vibrato na dlouhých tónech

6. ročník

Žák:

- umí používat 1. a 3. polohu a jejich spojování
- při hře užívá základní melodické ozdoby
- přednesové skladby hraje z paměti
- dbá na kvalitu tónu a intonaci
- zahraje jednoduchý dvojhmat

7. ročník

Žák:

- využívá výrazové prostředky / agogiku, dynamiku, vibrato /
- orientuje se v 5. poloze
- hraje kvalitním kultivovaným tónem
- hraje z listu jednodušší skladby
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- zná základy správného držení violy a smyčce
- ovládá postavení prstů a pozice rukou
- užívá různé délky smyku
- využívá dynamiku
- interpretuje snadné skladby v základní

1. ročník

Žák:

- navazuje na dovednosti získané v předchozím studiu
- rozvíjí techniku pravé a levé ruky
- tvoří kultivovaný violový tón

2. ročník

Žák:

- využívá při hře náročnější technickou zručnost pravé a levé ruky
- projevuje tvořivý přístup v interpretaci skladby / členění frází, výrazové prostředky /
- dovede rozlišit slohová období

3. ročník

Žák:

- používá výrazově procítěnější přednes skladeb
- ovládá složitější rytmy a smyky
- využívá technických cvičení při řešení problémů ve skladbách
- orientuje se v notovém zápise

4. ročník

Žák:

- využívá technických a zvukových možností nástroje při interpretaci
- podílí se na výběru a způsobu nastudování skladby
- poslouchá nahrávky předních českých a světových violistů a zkušenosti z poslechu skladeb
- využívá při nácviu skladeb
- komplexně je připraven na absolventský

5.1.16 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA VIOLONCELLO

Charakteristika

Violoncello patří do skupiny smyčcových nástrojů, svým tónovým rozsahem se řadí mezi hlubší a střední hlasy. Hra na smyčcové nástroje je efektivním prostředkem k rozvoji psychických a intelektuálních dovedností dítěte. Rozvíjí tak pohybové dovednosti, ovlivňuje pocity a stimuluje smysly, výrazně zlepšuje jemnou motoriku a paměťové schopnosti. Studium na naší škole nabízí široké spektrum možností. Je určeno pro žáky, kteří směřují k profesionální dráze, ale i pro ty, kteří se uplatní v amatérských souborech. Vedle sólové hry se děti uplatní i v komorní hře, hře v souboru, ale také v hudeckých muzikách.

Žáci a studenti se mohou veřejně představit nejen na interních koncertech, ale také v národních soutěžích, festivalech a dalších akcích školy. V případě zájmu o další umělecké studium lze žáka připravit k talentovým zkouškám.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na violoncello		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudecká muzika*				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy

*Podle nástrojového obsazení se předmět jmenuje „Hudecká nebo Cimbálová muzika“.

Školní výstupy přípravné nástrojové výuky:

Žák:

- popíše hlavní části violoncella, vyjmenuje názvy strun
- zvládne držení a posed u nástroje
- hraje tahem na prázdných strunách
- zahraje melodický celek v 1. poloze
- zabrnká a zahraje zhudebněné říkadlo či lidovou píseň

Vyučovací předmět: Hra na violoncello

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- projevuje kladný přístup ke hře na violoncello
- drží správně nástroj a smyčec
- používá jednoduché tahy smyčcem
- orientuje se v notovém zápise (v hrubém obryse)

2. ročník

Žák:

- ovládá smyčec natolik, aby hrál zvukově čistě, pokud možno bez kazu
- umí zahrát jednoduchou píseň nebo skladbu tak aby se co nejvíce podobala zpěvu (to je plynule, bez „kouskování“, čistě)
- zahraje jednoduchou píseň nebo krátkou skladbu z paměti
- umí použít legato

3. ročník

Žák:

- ovládá postavení levé ruky v základní i široké poloze
- ovládá dělení smyčce na hru celým smyčcem a polovinami a základní smyky (detašé, legato, staccato)
- dbá o plynule přechody smyčce přes struny
- využívá základní dynamiku f, mf, p
- zvládá přípravná cvičení vibrato

4. ročník

Žák:

- umí používat 1. a 4. polohu a jejich spojování
- využívá správně smyčec
- dovede tvořit fráze a používá dynamiku jako výrazový prostředek
- používá jednoduché dvojhmaty

5. ročník

Žák:

- orientuje se ve 2. a 3. poloze
- umí rozeznat a odstraňovat sevření levé i pravé ruky
- umí si vytvořit představu, co bude hrát

6. ročník

Žák:

- umí použít spiccato
- zná souvislosti délky tahu smyčce s dynamikou a frázováním
- umí použít flažolety

7. ročník

Žák:

- hraje plynule v rámci 1. až 4. polohy
- umí kontrolovat intonaci
- dovede použít vibrato jako prostředek hudebního vyjádření
- umí vystihnout charakter a náladu skladby
- umí použít lubové polohy
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň:

Školní výstupy přípravného studia:

Žák:

- zná nástroj i jeho správné držení
- zahraje melodický celek v 1. poloze s přidaným volným pohybem po hmatníku
- orientuje se v dalších polohách
- zvládá hru základními smyky – détaché, staccato, legato

1. ročník

Žák:

- orientuje se v základní palcové poloze
- ovládá pohotovou orientaci v notovém zápise
- dovede rozlišit slohová období a podle toho volí způsob smyku
- dokáže zhodnotit svůj hudební výkon

2. ročník

Žák:

- zahraje stupnici v rámci 3 oktáv
- umí pracovat s kvalitou tónu
- umí použít sautillé a ricochet
- umí si vytvořit představu, co bude hrát

3. ročník

Žák:

- používá výrazově procítěnější přednes skladeb
- přiměřeně svým možnostem ovládá složitější rytmy a smyky
- dokáže zahrát stupnici ve dvojhmatech

4. ročník

Žák:

- dovede rozlišit hru v lidové muzice a klasice
- samostatně dovede zvolit vkusný projev
- dokáže samostatně nacvičit skladbu
- plynule ovládá pohyb na hmatníku, umí kombinovat všechny probrané smyky
- svou osobností a technickou vybaveností vytváří vlastní interpretaci díla
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.17 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA KONTRABAS

Charakteristika

Kontrabas jako nejhlubší smyčcový nástroj má své přirozené místo v nejrůznějších souborech hudby klasické, jazzové a lidové, uplatňuje se také jako sólový nástroj. Hra na smyčcové nástroje je efektivním prostředkem k rozvoji psychických a intelektuálních dovedností dítěte. Rozvíjí tak pohybové dovednosti, ovlivňuje pocity a stimuluje smysly, výrazně zlepšuje jemnou motoriku a paměťové schopnosti. Studium na naší škole nabízí široké spektrum možností. Je určeno nejen pro žáky, kteří směřují k profesionální dráze, ale uplatní se i v amatérských souborech.

Vedle sólové hry se děti uplatní i v komorní hře, hře v souboru, ale také v hudeckých muzikách. Žáci a studenti se mohou veřejně představit nejen na interních koncertech, ale také v národních soutěžích, festivalech a dalších akcích školy. V případě zájmu o další umělecké studium lze žáka připravit k talentovým zkouškám.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na kontrabas		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudecká muzika*				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

*Podle nástrojového obsazení se předmět jmenuje „Hudecká nebo Cimbálová muzika“.

Školní výstupy přípravné nástrojové výuky

Žák:

- popíše hlavní části kontrbasu a vyjmenuje jména strun
- zvládne uchopení kontrbasu a smyčce
- zahraje zhudebněné říkadlo
- zvládne notový zápis prázdných strun

Vyučovací předmět: Hra na kontrabas

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá základní postoj s nástrojem při hře
- správně drží smyčec a vede jej po strunách
- směřuje ke správnému držení levé ruky a k hladké výměně smyku s uvolněným zápěstím
- hraje na prázdných strunách a diatonické tóny v 1. poloze
- kontroluje intonaci sluchem, hmatem i zrakem
- rozvíjí harmonické citění doprovázením jiných žáků hrou pizzicato na prázdných strunách v I. poloze
- hraje jednoduché lidové písně i s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák:

- zvládá hru v 1. poloze
- hraje stupnice C dur, G dur, e moll, a moll
- hraje drobné motivující skladby i krátké etudy

3. ročník

Žák:

- zvládá hru pizzicato
- je schopen při hře rozlišovat kontrastní výrazové prostředky (silně – slabě, rychle – pomalu)
- umí číst noty v basovém klíči od E po h a umí je vyhledávat na nástroji v první a půl poloze
- je schopen hrát přiměřeně obtížný basový part v několika skladbách

4. ročník

Žák:

- hraje v půlové a 1. poloze, výměny poloh
- zvládá stupnice a akordy v rozsahu jedné oktávy
- hraje s hmatovou jistotou a dynamikou
- uplatňuje se v souborech

5. ročník

Žák:

- hraje v půl až 2. poloze, rozvíjí logiku tvorby prstokladu
- zdokonaluje smykovou a hmatovou techniku
- vede basovou linku
- hraje dueta a tria s jinými nástroji

6. ročník

Žák:

- hraje v základní až 4. poloze, rozvíjí logiku tvorby prstokladu
- hraje synkopické rytmy v návaznosti na hudbu jazzovou a popovou
- věnuje se komorní a souborové hře podle směřování žáka a potřeb školy
- zná významné hráče a pedagogy a poslouchá jejich zvukové nahrávky

7. ročník

Žák:

- zvládá suverénně držení nástroje i smyčce
- je schopen hry staccato a legato
- je schopen hrát pizzicato dvěma prsty
- při hře rozlišuje alespoň tři stupně dynamické škály
- hraje rytmicky plynule
- hraje crescendo, decrescendo
- je schopen souhry s dalšími hráči a to zejména po rytmické stránce
- zahraje basový part v řadě skladeb různých stylů a žánrů
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia:

Žák:

- zvládá základní postoj s nástrojem při hře
- správně drží smyčec a vede jej po strunách
- směřuje ke správnému držení levé ruky a k hladké výměně smyku s uvolněným zápěstím
- hraje v půl a první poloze
- kontroluje intonaci sluchem, hmatem i zrakem

1. ročník

Žák:

- rozvíjí techniku hry, koordinaci levé i pravé ruky
- čistě intonuje při výměně poloh
- dbá o rozpětí ruky v různých polohách a výměnách mezi nimi
- používá přirozené flažolety
- je zapojen do hry v souborech dle směřování žáka a potřeb školy

2. ročník

Žák:

- hraje stupnice ve třech oktávách, etudy a skladby ve vyšších polohách
- dbá o rozpětí ruky v různých polohách a výměnách mezi nimi
- hraje skladby různých slohů
- věnuje se hře delších skladeb z paměti
- je zapojen do hry v souborech dle směřování žáka a potřeb školy

3. ročník

Žák:

- snaží se o stylově odlišnou interpretaci
- využívá při hře znalostí historických souvislostí získaných v hudebně teoretických předmětech
- používá logicky vytvořené varianty při tvorbě prstokladů
- je zapojen do hry v souborech dle směřování žáka a potřeb

4. ročník

Žák:

- orientuje se na nástroji od E po g¹
- zvládá plynulou výměnu poloh
- je schopen se ve výrazu a dynamice pružně přizpůsobovat svým spoluhráčům
- je schopen si samostatně připravit přiměřeně obtížné basové party
- samostatně pracuje na rozšiřování svého repertoáru
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.18 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA KLASICKOU KYTARU

Charakteristika

Studijní zaměření Hra na klasickou kytaru poskytuje žákům komplexní hudební vzdělání prostřednictvím jednoho z nejrozšířenějších a nejoblíbenějších hudebních nástrojů. Výuka rozvíjí hudební představivost, technické dovednosti, estetické cítění a schopnost samostatného hudebního projevu.

Žáci si postupně osvojují správné návyky při hře na nástroj, správné držení těla, postavení rukou a základní i pokročilé techniky hry. Seznamují se s bohatým repertoárem různých hudebních období. Součástí výuky je také hra z notového zápisu, rozvoj sluchových schopností, improvizace a základní orientace v hudební teorii.

Významnou součástí studia je komorní a souborová hra, která rozvíjí schopnost vzájemného naslouchání a odpovědnosti za společný hudební výkon. Žáci získávají zkušenosti s veřejným vystupováním prostřednictvím koncertů, soutěží a dalších školních i mimoškolních akcí.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na klasickou kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1				

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednogodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Školní výstupy přípravné nástrojové výuky

Žák:

- vytváří si správné návyky držení nástroje a postavení rukou
- využívá při hře střídání prstů i, m, hraje palcem
- při hře levou rukou používá 1., 2., 3. prst
- hraje říkadla

Vyučovací předmět: Hra na klasickou kytaru

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- vytváří si správné návyky držení nástroje a postavení rukou
- využívá při hře střídání prstů i, m, hraje palcem
- hraje úhozem tirando, nebo apoyando
- hraje levou rukou v I. poloze na strunách e, h, g
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu a základních rytmických útvarech
- je schopen hrát hudební doprovod na prázdných strunách

2. ročník

Žák:

- zahraje stupnice v rozsahu jedné oktávy dle svých možností
- dokáže správně držet nástroj včetně správného postavení rukou
- využívá základní úhozy tirando nebo apoyando
- vytváří si správné návyky motoriky levé ruky
- orientuje se v krátkých jednohlasých hudebních útvarech a je schopen je zahrát z paměti
- vytváří si s pomocí doprovodu vyučujícího vlastní hudební představivost
- využívá dle svých schopností základních dynamických stupňů p, f

3. ročník

Žák:

- hraje stupnice v 1. poloze
- zvládá správné držení nástroje a postavení rukou
- používá při hře úhoz tirando i apoyando
- pravidelně střídá prsty pravé ruky p, i, m, a
- zvládá základy rozloženého akordu
- zvládá široký dvojhlas
- je schopen se orientovat na hmatníku v I. poloze
- orientuje se v jednoduché jednohlasé skladbě a je schopen dle svých možností hrát z listu
- hraje z paměti elementární skladby
- umí zahrát zjednodušený akordický doprovod
- používá základní dynamické prostředky

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice přes 2 oktávy
- dokáže si naladit kytaru pomocí ladičky
- pomocí prstových cvičení si vytváří představu kvalitního tónu
- je schopen ve skladbách kombinovat úhozy tirando a apoyando
- dokáže zahrát legato s použitím prázdných strun a tím upevňuje správnou motoriku levé ruky
- používá základní typy figur rozloženého akordu
- je schopen doprovodit písně podle základních akordických značek
- při hře používá dynamických prostředků crescendo a decrescendo a agogiku

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice přes 2 oktávy s využitím 5. polohy
- rozvíjením synchronizované hry pravé a levé ruky dokáže kvalitněji interpretovat skladby
- je schopen rozlišovat kvalitu tónu na základě sluchové kontroly
- zvládá základy plynulé výměny poloh
- dokáže zahrát staccato a legato
- ve studovaných skladbách používá různé rytmické útvary
- v přednesových skladbách využívá základních kytarových rejstříků sul tasto, sul ponticello, sul ordinario a přirozených flažoletů
- dokáže vytvořit základní akordický doprovod s využitím kadence
- žák dokáže zahrát skladby z paměti

6. ročník

Žák:

- dokáže zahrát typové stupnice pře 2 oktávy
- orientuje se na hmatníku ve vedlejších polohách
- je schopen zahrát vícehlasou skladbu se správným vedením hlasů
- hrou technických cvičení si vytváří základní návyky hry barré a arpeggio
- při hře skladeb je schopen využít všech osvojených dynamických a agogických prostředků
- hraje podle základních kytarových značek s využitím základních rytmických doprovodů

7. ročník

Žák:

- zvládá hru apoyando a tirando, vícehlasou hru se zvýrazněním melodického hlasu
- zvládá plynulé výměny poloh, legato sestupné a vzestupné
- precizní koordinací pravé a levé ruky dokáže vytvořit čistý a kvalitní tón
- orientuje se na hmatníku dle svých schopností
- je schopen hrát v tóninách s křížky i béčky
- je schopen porozumět a orientovat se v notovém zápisu skladeb různých stylových období a v rámci interpretace využít všech získaných dovedností
- dle svých schopností a žánrových preferencí dokáže hrát podle akordických značek s využitím různých rytmických figur
- je schopen veřejného absolventského vystoupení

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- zvládá správné držení nástroje a postavení rukou
- využívá základní úhozy tirando a apoyando
- umí zahrát zjednodušený akordický doprovod

1. ročník

Žák:

- využívá technických dovedností získaných během studia na I. stupni
- dokáže kombinovat úhozy tirando a apoyando
- je schopen použít jemnějších dynamických odstínů
- dokáže se orientovat v notovém zápisu (prima volta, seconda volta, coda, da capo)
- je schopen zahrát doprovod s využitím základní kadence
- dokáže si na základě předloženého notového materiálu vybrat skladbu dle vlastních představ

2. ročník

Žák:

- je schopen zahrát legato, staccato, glissando a vibrato
- při hře využívá různých tónových barev v rámci kytarových rejstříků a dynamických možností nástroje
- hraje z listu dle svých schopností
- je schopen v rámci doprovodu využít různých rytmických figur
- vybírá si skladby různých stylových období dle vlastního hudebního vkusu

3. ročník

Žák:

- dokáže dle svých schopností zahrát základní melodické ozdoby
- je schopen s využitím tónových barev, dynamiky a agogiky předepsaného hudebního frázování
- dle svých schopností rozlišuje skladby různých stylových období a žánrů
- dokáže se orientovat v notovém zápise pro více nástrojů
- je schopen zahrát doprovod s využitím rozšířené kadence
- je schopen v rámci doprovodu využít kombinace různých rytmických figur

4. ročník

Žák:

- dokáže zahrát arpeggio a rasgueado dle svých schopností
- je schopen hudebního frázování
- využívá při hře všechny dosud získané technické a výrazové prostředky
- je schopen hudební spolupráce v rámci různých hudebních seskupení
- je schopen si sám vyhledat skladby na základě získaných hudebních znalostí a vlastního hudebního vkusu
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.19 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA KYTARU

Charakteristika

Studijní zaměření Hra na kytaru se zaměřuje na akustickou i elektroakustickou kytaru, která plní doprovodnou funkci kytary při zpěvu i v kapele.

Kromě doprovodné hry se žáci věnují také komorní hře v rámci různých hudebních seskupení, která rozvíjí schopnost spolupráce, vzájemného naslouchání a odpovědnosti za společný hudební výkon.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1				

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy

Školní výstupy přípravné nástrojové výuky

Žák:

- vytváří si správné návyky držení nástroje a postavení rukou
- využívá při hře střídání prstů i, m, hraje palcem
- při hře levou rukou používá 1., 2., 3. prst
- hraje říkadla

Vyučovací předmět: Hra na kytaru

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- vytváří si správné návyky držení nástroje a postavení rukou
- ovládá základní popis nástroje
- je schopen hrát jednohlasou melodii v I. poloze (prsty, nebo trsátkem)
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu a základních útvarech

2. ročník

Žák:

- dokáže správně držet nástroj včetně správného postavení rukou
- vytváří si správné návyky motoriky pravé i levé ruky
- je schopen správně naladit nástroj pomocí ladičky
- při hře je schopen koordinace pravé a levé ruky
- vytváří si s pomocí doprovodu vyučujícího vlastní hudební představivost
- zahraje doprovod k písním pomocí elementárních akordů

3. ročník

Žák:

- je schopen zahrát stupnice v rozsahu jedné oktávy + akord
- zvládá správné držení nástroje a postavení rukou
- zvládá základy rozloženého akordu
- používá základní výrazové prostředky
- orientuje se v základních cvičebních návycích
- zahraje doprovod k písním pomocí základních akordů

4. ročník

Žák:

- zahraje stupnice s příslušnou kadencí
- vytváří si představu čistého a kvalitního zvuku
- dokáže zahrát základní rytmické figury a použije je v doprovodu k písním
- používá základní typy figur rozloženého akordu
- umí zahrát barré
- je schopen interpretovat skladby a písně různých nálad
- je schopen hrát z paměti

5. ročník

Žák:

- hraje typové stupnice s kadencí
- zvládá základy plynulé výměny poloh
- umí pracovat se zvukem
- hraje složitější rytmické figury
- používá základní prvky agogiky
- dokáže zahrát z listu jednoduchý notový zápis
- využívá barré akordy při doprovodech písní

6. ročník

Žák:

- hraje typové stupnice nebo pentatoniku s kadencí
- při hře skladeb je schopen využít všech osvojených dynamických a agogických prostředků
- dokáže použít legato, staccato, glissando
- zahraje rytmické figury s využitím zatlumování strun
- umí zahrát přirozené flažolety
- zvládá základy improvizace

7. ročník

Žák:

- umí zahrát typové stupnice a pentatoniku
- hraje v rozsahu celého hmatníku
- při hře doprovodu využívá alternativních akordických hmatů
- je schopen zvolit adekvátní doprovod v rámci různých hudebních stylů a žánrů
- je schopen veřejného vystoupení
- je schopen hrát v různých komorních seskupeních

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- ovládá správné držení nástroje a postavení rukou
- orientuje se v 1. poloze v rozsahu všech strun
- hraje základní a vedlejší akordy s využitím prázdných strun
- využívá základní rytmické figury doprovodu písní
- správně drží trsátko a hraje úhozem alternate picking

1. ročník

Žák:

- využívá technických dovedností získaných během studia na I. stupni
- je schopen kombinovat různé rytmické figury
- zná princip využití capodastru a dokáže jej aplikovat v praxi
- dokáže hrát v alternativním ladění
- na základě předloženého notového materiálu si dokáže sám vybrat skladbu dle svého vkusu a možností

2. ročník

Žák:

- orientuje se v základech hudební formy
- dokáže transponovat jednoduchý akordický doprovod
- umí analyzovat a hrát složitější akordy
- při improvizaci využívá akordy, stupnice a melodické ozdoby
- dokáže si sám najít a vybrat notový materiál dle svých hudebních preferencí

3. ročník

Žák:

- dokáže přetvořit doprovod s využitím jiných harmonických funkcí
- umí zahrát improvizovaný doprovod
- dokáže vytvořit vlastní rytmický doprovod
- je schopen společného frázování v rámci komorní hry

4. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny dosud získané technické a výrazové prostředky
- zná a využívá širokou škálu harmonických funkcí a akordických značek
- je schopen melodické i harmonické improvizace
- je schopen hudební spolupráce v rámci různých hudebních seskupení
- je schopen veřejného vystoupení

5.1.20 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU

Charakteristika

Tento předmět nabízí žákům vhled do světa moderní hudební interpretace. Cílem výuky není pouze technické ovládnutí nástroje, ale především rozvoj schopností pracovat s elektrifikovaným zvukem a jeho barvou.

Žák se učí chápat elektrickou kytaru jako komplexní systém složený z nástroje, efektových procesů a zesilovače. Důraz je kladen na rytmickou přesnost, stylovou rozmanitost a kreativní přístup k hudbě.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na elektrickou kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: V tomto studijním zaměření se přípravné studium nerealizuje.

Vyučovací předmět: Hra na elektrickou kytaru

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje včetně prázdných strun
- správně sedí u nástroje
- zahraje jednooktávovou stupnici v první poloze
- správně drží trsátko a vede základní pohyb nahoru, dolů – up, down
- využívá hru pravé ruky s trsátkem i bez něj v pomalém tempu
- dokáže přečíst základní rytmické hodnoty not
- zahraje libovolné akordy v první poloze

2. ročník

Žák:

- uplatní úhozový způsob prstovou technikou p/ i/ m/ a/
- klade důraz na kvalitu tónu – hutný, plný
- ve hře zvýrazňuje v případě potřeby těžké doby
- zahraje libovolnou durovou stupnici
- v rámci nastudované skladby využívá prstoklady v první poloze

3. ročník

Žák:

- předvede ladění kytary pomocí elektronické ladičky
- zahraje pentatonickou stupnici
- zahraje jednoduchou bluesovou dvanáctitónovou formu
- hraje „power chordy“ do III. polohy dle svých individuálních technických dovedností
- rozumí enharmonické záměně not na hmatníku
- v pomalejším tempu zahraje alespoň dva druhy doprovodu v zadaném $\frac{3}{4}$ a $\frac{4}{4}$ taktu

4. ročník

Žák:

- popíše noty a orientuje se na hmatníku do V. polohy
- při technických cvičeních synchronizuje hru pravé a levé ruky
- dle svých technických dovedností zahraje legáta sestupná i vzestupná
- podle poslechu zopakuje jednoduchou melodii
- hraje s druhým nástrojem či doprovodnou nahrávkou

5. ročník

Žák:

- zahraje pentatonickou stupnici a využívá ji v rámci nastudované skladby
- umí zahrát libovolné akordy a použitím barré
- poslechem rozezná skladby různých stylů
- čte a orientuje se v zápisu tzv. tabulatur
- vysvětlí základní techniky úhozu pravé ruky – prsty i trsátkem
- využívá dynamické možnosti nástroje
- improvizuje jednoduchou melodii v rámci souhry s učitelem

6. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku do VII. polohy
- zahraje flažolet přirozený i umělý a využívá jej při hře
- používá vytahování strun – „bending“
- zahraje rozklady durových i mollových kvintakordů a septakordů
- používá páku a kombinuje naučené techniky
- zahraje z listu jednoduchá sóla

7. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku do XII. polohy
- kombinuje durové i mollové pentatonické stupnice
- nastaví si na kombu vhodný zvuk a využívá jej případně s efekty – delay, chorus, flanger, ekvalizér, distortion, overdrive
- zahraje jednoduché sólo na zadané akordické téma
- je schopen zahrát složitější rytmy – synkopický rytmus, trioly, tečkovaný rytmus

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- ovládá správné držení nástroje a postavení rukou
- orientuje se v I. poloze v rozsahu všech strun
- hraje základní akordy s využitím prázdných strun
- využívá základní rytmické figury doprovodu písní
- správně drží trsátko a hraje úhozem alternate picking

1. ročník

Žák:

- zahraje vyrovnaně trsátkem i prsty p/ i/ m/ a/
- zahraje v rozsahu dvou oktáv zadanou stupnici či pentatoniku
- hraje doprovody skladeb vybraných stylů
- předvede techniku hry „tapping“

2. ročník

Žák:

- dokáže vhodně používat při hře kytarové efekty
- ve studované skladbě nebo při improvizaci předvede techniku hry Hammer-ON, Pull-OFF, Slide
- využívá při improvizaci pentatonické stupnice v různých rytmických variantách
- používá při hře techniku hry – P. M. „palm muting“

3. ročník

Žák:

- v nastudovaných skladbách používá kombinovanou techniku hry trsátkem a prsty: „chicken picking“
- zahraje typové akordy dur, moll v první až třetí poloze
- zahraje bluesovou stupnici a předvede její využití pro improvizaci
- poslouchá skladby významných kytarových osobností
- v případě potřeby využívá alternativní způsoby ladění nástroje

4. ročník

Žák:

- hraje s doprovodem podkladu – tzv. „backing track“ náročnější skladby dle svých technických dovedností
- transponuje krátké fráze nebo sóla o oktávu výše

5.1.21 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: TVOŘIVÁ KYTARA

Charakteristika

Hlavním smyslem tohoto studijního zaměření je přestat se bát tvůrčím způsobům prostřednictvím hry na kytaru. Při elementárních kompozičních a improvizačních úkolech se postupně mladí kytaristé začínají orientovat na hmatníku, obohacují své hudební myšlení a získávají cenné zkušenosti s tím, jak bývá v praxi vytvářena hudba.

Postupy jsou různorodé a vycházejí o osobnosti žáka. Jednotlivé úkoly přitažlivou a hravou formou nenásilně vedou děti k samostatnosti a rozvoji hudebnosti obecně. A to má pozitivní dopad i na interpretaci skladeb jiných autorů.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Tvořivá kytara		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: Výuka předmětu „Tvořivá kytara“ je realizována individuálně.

Vyučovací předmět: Tvořivá kytara

Školní výstupy I. stupně:

1. ročník: Od prázdných strun k diatonickému jednohlasu

Žák:

- používá výrazové možnosti při hře na prázdných strunách
- reprodukuje jednoduché motivy střídající prázdné struny (hra na ozvěnu)
- zapíše prstové cvičení v jednohlase v sudém i lichém taktu
- využívá pentatoniku bez předznamenání na horních třech strunách
- využívá říkadel k tvorbě melodických a rytmických prvků

2. ročník: Od jednohlasu ke dvojhlasu s prázdnou strunou

Žák:

- rozpoznává motiv, předvěti a závěti v lidových písních (otázka – odpověď)
- využívá výrazové možnosti kytary i na basových strunách
- využívá rýmované básničky k tvorbě krátkých písní
- dokáže transponovat lidovou píseň
- reprodukuje krátký dvojhlas s prázdnou strunou (prodleva, ostinato)
- prokáže schopnost hrát z paměti

3. ročník: Od dvojhlasu k využití přirozených možností kytary

Žák:

- ovládá základní hudební názvosloví
- hudebně vyjádří různé nálady prostřednictvím tempa a dynamiky (rychle, pomalu, silně, slabě)
- doprovází melodie na basových strunách (malá kadence)
- dokáže vytvořit krátkou mezihru nebo dohru k lidové písni
- využívá nástrojové barvy a efekty (sul tasto, sul ponticello, poklepy apod.)

4. ročník: Od různých stylů k vlastní improvizaci

Žák:

- zapíše do not jednoduchý melodický a rytmický diktát
- vytvoří a zapíše jednoduchý krátký dvojhlas
- využívá k vlastní tvorbě kytarové tóniny dur a moll
- využívá jednoduchých kytarových akordů
- využívá výrazové možnosti konsonancí a disonancí, pravidelného i nepravidelného rytmu
- předvede transpozice jednoduchého modelu do blízkých tónin

5. ročník: Od obecných postupů k vlastní originalitě

Žák:

- reprodukuje delší diatonické útvary a následně je analyzuje
- teoreticky i prakticky ovládá malé kadence v tóninách, ve kterých hraje své skladby
- využívá různé formy rozloženého akordu
- tvoří písně i instrumentální dvojhlas s jednoduchým kytarovým doprovodem
- improvizuje melodii i akordický doprovod
- používá akordické značky při doprovodu písní či tanců

6. ročník: Od analýzy skladeb ke znalosti hudební tektoniky

Žák:

- sluchově analyzuje intervaly, tóniny a akordy dur a moll
- analyzuje kytarové skladby na základě harmonických a melodických vztahů
- používá harmonické schéma písní a kratších kytarových skladeb k variacím a parafrázím
- poznává písně s využitím jednoduchých modulací
- harmonizuje lidové písně v dur i moll případně církevních tóninách
- pokusí se o instrumentaci kytarové skladby pro jiné nástroje

7. ročník: Od nabytých zkušeností k absolventské práci

Žák:

- využívá rytmické figury, používá vedlejší stupně, případně mimo-tonální dominanty, chromatickou terciovou příbuznost
- zahraje podle značek různé stylizace doprovodu
- používá ve své tvorbě stylotvorné prvky různých historických epoch
- vyhledává a inspiruje se dalšími možnými kontrasty v hudbě (homofonní – polyfonní, tonální – atonální hudbě apod.)
- v improvizaci využívá vyšších poloh kytary a rychlejšího tempa
- analyzuje vlastní absolventskou práci

II. stupeň

1. ročník: Od kytary k dalším hudebním nástrojům

Žák:

- rozvine schopnosti variačního obohacování motivů a témat v různých polohách kytary
- při improvizaci na kytaru v různých hudebních stylech využívá kytarové tóniny, různé polohy nástroje, výrazové odstínění
- komponuje kytarové i vokální skladby s využitím literární složky převzaté nebo vlastní
- analyzuje kratší skladby různých hudebních epoch
- prakticky zvládá instrumentaci zejména vlastních skladeb (jejich seskupení podle hudebního obsahu nebo kompozičního záměru)
- zvládá dle možností základy práce notačního programu

2. ročník: Od kratších skladeb k rozsáhlejším dílům

Žák:

- improvizuje v delších plochách s představou gradace, kulminace i kontrastu na základě předem vytvořeného schématu
- improvizuje ve dvojici v různých hudebních stylech
- komponuje rozsáhlejší hudební skladby
- používá základních znalostí tektoniky, kontrapunktu a harmonie při tvorbě větších hudebních ploch
- předvede teoretickou i praktickou orientaci v základech analýzy skladeb různých historických epoch
- prakticky instrumentuje vlastní skladby přiměřeným počtem nástrojů podle hudebního obsahu skladby a autorského záměru
- používá podle možností notační programy

3. ročník: Od partitury k její realizaci

Žák:

- improvizuje sólově, ve dvojici i ve skupině
- komponuje přiměřeně rozsáhlejší skladby instrumentální a vokální, kde využívá kombinací obou těchto složek
- ve své tvorbě využívá rostoucích znalostí a praktických zkušeností z harmonie, kontrapunktu a forem
- instrumentuje pro větší vokálně-instrumentální hudební soubory, dokáže pro jejich členy rozepsat party
- využívá notačních programů ve své autorské tvorbě a také v instrumentálních, včetně rozpisu partů pro interprety

4. ročník: Od improvizace ke kompozici

Žák:

- improvizuje na různá témata, v různých tóninách sólově i v souborech, bezpečně ovládá improvizaci podle akordických značek
- zkomponuje přiměřeně rozsáhlou a obsahově závažnou absolventskou práci
- analyzuje vlastní absolventskou práci
- připraví pomocí notačních programů party pro interprety své skladby
- podílí se s využitím svých schopností na nastudování své absolventské skladby

5.1.22 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA BASOVOU KYTARU

Charakteristika

Studijní zaměření Hra na basovou kytaru rozvíjí hudební schopnosti žáků prostřednictvím nástroje, který tvoří základ rytmické a harmonické složky hudebních souborů. Výuka vede k osvojování správných technických návyků, rozvoji rytmického cítění, hudebního sluchu a schopnosti aktivně se uplatnit v různých hudebních stylech a žánrech.

Žáci se seznamují se specifiky hry na basovou kytaru, osvojují si správné držení nástroje, techniku pravé a levé ruky, orientaci na hmatníku a práci s tónovou kulturou. Postupně získávají dovednosti potřebné pro interpretaci skladeb populární, jazzové, rockové i další hudby. Součástí výuky je také rozvoj improvizace, práce s doprovodnými schématy, orientace v akordických značkách a základy hudební teorie související a funkcí basové linky.

Významnou součástí studia je souborová hra, při níž žáci rozvíjejí schopnosti spolupráce, vzájemného naslouchání a odpovědnosti za společný hudební výkon. Získávají zkušenosti s veřejným vystupováním na koncertech, přehlídkách a dalších akcích školy.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na basovou kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1				

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Vyučovací předmět: Hra na basovou kytaru

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- vytváří si správné návyky držení nástroje
- při hře využívá střídání prstů i, m
- ovládá základní popis nástroje
- orientuje se v basovém klíči
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu a základních rytmických útvarech
- je schopen hrát hudební doprovod na prázdných strunách
- umí tlumit přeznívající struny

2. ročník

Žák:

- dokáže správně držet nástroj včetně správného postavení rukou
- vytváří si správné návyky motoriky levé ruky
- je schopen správně naladit nástroj
- při hře je schopen koordinace pravé a levé ruky
- zná funkci doprovodné basové kytary
- ovládá zúžený prstoklad levé ruky
- orientuje se v rámci půlpolohy a I. polohy
- dokáže zahrát základní rytmické modely

3. ročník

Žák:

- zvládá správné držení nástroje a postavení rukou
- pravidelně střídá prsty pravé ruky i, m
- zvládá hru levé ruky do II. polohy
- dokáže zahrát jednoduchý basový doprovod s využitím levé ruky
- je schopen hrát s metronomem
- zvládá základní výrazové prostředky (staccato, legato)
- osvojuje si základní cvičební návyky
- zvládá základy komorní hry

4. ročník

Žák:

- vytváří si představu kvalitního tónu
- hraje v rozšířeném prstokladu
- orientuje se a hraje na hmatníku do III. polohy
- dokáže zahrát diatonické stupnice v rámci 1 oktávy
- dokáže zahrát náročnější rytmické modely
- ovládá nastavení zvuku basové aparatury
- zvládá základy walking bass

5. ročník

Žák:

- umí pracovat s tónem
- zvládá základy plynulé výměny poloh
- zvládá základní dynamickou škálu
- používá základní prvky agogiky
- je schopen hrát z paměti
- zná intervalové uspořádání hmatníku
- dokáže hrát z listu jednoduchý notový zápis

6. ročník

Žák:

- při hře skladeb je schopen využít všech osvojených dynamických a agogických prostředků
- hraje podle základních kytarových značek s využitím základních rytmických modelů
- zvládá hru rozložených akordů
- orientuje se a hraje na hmatníku do V. polohy
- zvládá základy improvizace

7. ročník

Žák:

- umí zahrát stupnice přes 2 oktávy
- orientuje se a hraje na hmatníku do VII. polohy
- je schopen zvolit adekvátní basový doprovod v rámci různých hudebních stylů a žánrů
- umí vytvořit přirozené flažolety
- dle svých schopností a žánrových preferencí dokáže hrát podle akordických značek s využitím různých rytmických modelů
- je schopen veřejného absolventského vystoupení
- žák je schopen hrát v různých hudebních seskupeních
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- zná základy držení nástroje a postavení rukou
- ovládá základní manipulaci s kytarou a jejím příslušenstvím – kombo, kabel, ekvalizér
- orientuje se na hmatníku v rámci základní polohy
- ovládá základy hry pravé i levé ruky
- zná základní rytmické útvary

1. ročník

Žák:

- využívá technických dovedností získaných během studia na I. stupni
- je schopen použít jemnějších dynamických odstínů
- zvládá obtížnější rytmické modely
- umí využívat tzv. death notes (mrtvé noty)
- zvládá základy slapové techniky (hra palcem)
- dokáže si na základě předloženého notového materiálu vybrat skladbu dle vlastních představ
- orientuje se v rozsahu celého hmatníku

2. ročník

Žák:

- je schopen zahrát glissando, vibrato, portamento
- orientuje se v základních hudebních formách
- ovládá slapovou techniku levé ruky
- dokáže tvořit tón v rozsahu hry nad hmatníkem a u kobyly
- dokáže transkribovat jednoduchou basovou linku z nahrávky
- orientuje se prakticky v údržbě a seřízení nástroje

3. ročník

Žák:

- zvládá slapovou techniku pravé i levé ruky
- ovládá stupnice kvart-kvintového kruhu
- umí doprovázet evergreeny rozloženými akordy nebo walking bass
- umí tvořit improvizovaný doprovod
- umí tvořit basovou figuru ve spolupráci s bubeníkem
- je schopen v rámci frázování spolupracovat s bubeníkem

4. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny dosud získané technické a výrazové prostředky
- ovládá základy tappingové techniky
- zvládá akordickou hru
- je schopen sólové hry s doprovodem i samostatně
- schopen hudební spolupráce v rámci různých hudebních seskupení
- umí hrát v alternativním ladění
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.23 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA HARFU

Charakteristika

Studijní zaměření Hra na harfu seznamuje žáky s jedním z nejstarších a nejkrásnějších hudebních nástrojů, jehož zvuk je charakteristický svou barevností, jemností a výrazovými možnostmi. Naše škola, jako jedna z mála, je vybavena velmi kvalitní pedálovou harfou. Výuka rozvíjí hudební citlivost, technickou zdatnost, koordinaci pohybů, estetické vnímání a schopnost samostatného uměleckého projevu.

Žáci si postupně osvojují správné držení těla, postavení rukou a základní i pokročilé techniky hry. Seznamují se s bohatým repertoárem různých stylových období od staré hudby až po současnou tvorbu. Důraz je kladen na kultivovaný tón, dynamické odstínění, hudební výraz a schopnost samostatné interpretace.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na harfu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1				

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Školní výstupy přípravné nástrojové výuky

Žák:

- vyjmenuje části nástroje
- umí za nástroj usednout a regulovat posed
- zná pořadí tónu, orientuje se v harfovém ostrunění, rozpozná červené a modré struny
- zvládá elementární zvukovou improvizaci ve vysoké i hluboké poloze
- je schopen druhými prsty rytmicky deklamovat říkadlo

Vyučovací předmět: Hra na harfu

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá základy techniky hry na nástroj, správný posed a držení nástroje, hraje uvolněnou rukou, orientuje se v systému harfového ostrunění
- osvojuje si správné návyky vedoucí k vytvoření znělého tónu
- zvládá hru jednoduchých skladeb za použití tří prstů každé ruky (převažují rozklady akordů)

2. ročník

Žák:

- hraje skladby za použití čtyř prstů, v nichž převažují rozklady akordů (ob strunu)
- rozumí notaci v basovém klíči
- dle svých možností je schopen zahrát skladby kladoucí nároky na rozdílnou koordinaci rukou
- orientuje se v umístění harfových pedálů a umí při hře jeden pedál používat

3. ročník

Žák:

- svou technickou stránku rozvíjí při hře sekundových postupů, odstraňuje nežádoucí pazvuky
- je schopen hrát levou rukou v oktávě malé a velké, uvědomuje si odlišnou menzuru strun
- dle svých možností se seznamuje s používáním dvou pedálů současně

4. ročník

Žák:

- zdokonaluje své správné technické návyky, zvládá hru stupnic a tvořením harfových vkladů a prstokladů, používá techniku tlumení přeznívajících tónů
- ovládá elementární techniku hry arpeggio a hru v oktávách, techniku klouzání, glissanda od konkrétních tónů
- je schopen kromě tzv. terasovité dynamiky používat i plynulé dynamické přechody, vhodným rozložením tónové síly umí vyklenout frázi v souladu s konvencemi určitého stylového období

5. ročník

Žák:

- rozumí melodickým ozdobám, ovládá metodicky správný nácvik trylků
- dle svých možností ovládá hru s nadstavovanými akordy, takto umí zahrát dominantní septakord a všechny jeho obraty v rozsahu celé harfy
- zvládá techniku flažoletů a některými progresivními způsoby hry používaných v soudobé tvorbě (včetně jejich notace)
- uvědomělým používáním výrazových prostředků dokáže postihnout kontrastní části ve skladbě (např. ABA), tříbí svůj smysl pro hudební formu

6. ročník

Žák:

- dle svých dispozic zrychluje techniku hry a podkladů, používá více pedálů současně, ovládá hru mollových stupnic vzhledem ke specifikům harfové pedalizace, zdokonaluje svou hru ve vysokých polohách

- dle svých dosavadních zkušeností se seznamuje s hrou z listu jednoduchých skladeb, vštěpuje si metodické základy efektivního nácviku nenáročné skladby, uvědomuje si zlozvyky, kterých se při studiu dopouští a snaží se je eliminovat
- ze dvou variant prstokladů si dokáže vybrat takovou, která lépe odpovídá anatomickým možnostem jeho ruky s ohledem na správné frázování skladby

7. ročník

Žák:

- ovládá základy enharmonické pedalizace, dokáže je tvůrčím způsobem dle svých potřeb účelně transformovat i do skladeb, ve kterých původně enharmonická záměna naznačena není
- zvládá rozdílnou koordinaci rukou, např. hra rytmů 2:3
- z akordické faktury skladby dokáže pomocí vhodných technických postupů akcentovat její latentní melodickou linku
- dokáže koncentrovaně interpretovat dvě kontrastní skladby za sebou
- komplexně je připraven na absolventský výkon

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- dokáže při hře používat jeden a více pedálů bez nežádoucích zvuků
- hraje zcela uvolněnou rukou
- dokáže rozlišit hlavní melodii skladby
- umí efektivně cvičit těžší pasáže skladby

1. ročník:

Žák:

- je schopen vybrat si sám skladbu k nastudování – adekvátní svým schopnostem
- zvládá při hře náročnější pasáže
- zná problematiku historicky poučené interpretace
- zná problematiku transkripce, dokáže klavírní part přizpůsobit zákonitostem hry na harfu

2. ročník

Žák:

- zahraje doprovod sólového nástroje podle akordových značek i podle přesného zápisu
- umí navrhnout účelnou předeihu, mezihu a dohru
- je schopen zahrát doprovod jednoduché skladby z listu dle její latentní harmonie
- při hře uvědoměle užívá glissando a nastavení pedálů v pentatonice

3. ročník

Žák:

- aktivně se podílí na stavbě a řazení svého repertoáru
- je schopen dlouhodobě si ve svém repertoáru udržovat skladbu a i s časovým odstupem ji systematicky zdokonalovat ve všech směrech

4. ročník

Žák:

- v plné míře ovládá obsluhu a údržbu nástroje
- hraje i skladbu soudobou a využívá podladění nástroje, hru na nástroj jinými předměty, kombinace melodické stránky a rytmu
- interpretuje tři až čtyři kontrastní skladby za sebou
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.24 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA CIMBÁL

Charakteristika

Cimbál, jakožto vícehlasý nástroj, plní v hudebním životě funkci jak samostatného sólového nástroje, tak nástroje doprovodného a souborového. Výuka hry, koncipovaná na nových principech, dává žákům odborné vzdělání, které jim umožňuje uplatnit se v amatérské i profesionální činnosti. Žáci jsou obeznámeni s různými styly a žánry, což přispívá k jejich rychlejšímu vývoji a k obohacení uměleckého rozhledu.

Kromě výuky hry na nástroj má žák možnost získat i další informace a dovednosti, jako je obalování paliček, údržba nástroje a jeho ladění. V průběhu studia se žáci prezentují na školních i mimoškolních koncertech, soutěžích, setkání cimbalistů a cimbálových kurzech. V případě zájmu, lze žáka připravit na vyšší uměleckou školu.

Učební plán:

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na cimbál		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
	Cimbálová muzika				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy.

Školní výstupy přípravné nástrojové výuky:

Žák:

- správně sedí u nástroje
- správně drží paličku v pravé i levé ruce
- umí zahrát jednoduché lidové písně
- hraje oběma rukama střídavě i současně

Poznámka: Plnění školních výstupů v přípravném studiu je závislé na věku, schopnostech žáka a délce studia.

Vyučovací předmět: Hra na cimbál

Školní výstupy I. stupně:

1. ročník

Žák:

- ovládá správné držení paliček a sezení u nástroje
- umí dva základní typy úhozů: uvolněný a pevný
- zvládá hru pravou a levou rukou zvlášť
- orientuje se v cimbále v rozsahu od g po c₃
- hraje vybrané dur stupnice podle svých možností, malý akordický rozklad
- umí zahrát jednoduché cvičení v G klíči
- umí zahrát jednoduchou píseň, cvičení z paměti

2. ročník

Žák:

- kontroluje správné sezení u nástroje, držení paliček
- umí hrát levou i pravou rukou zvlášť i dohromady
- zvládá typy úhozů: pevný, uvolněný, dublovaný
- umí pedalizační výměny
- hraje durové stupnice, akordický rozklad, obraty podle svých možností a schopností
- zvládá základní dynamiku
- ovládá jednoduchý dvojhlas
- umí jednoduchou jednohlasou či dvojhlasou skladbu z paměti
- umí základní akordický doprovod

3. ročník

Žák:

- využívá osvojené základní návyky
- umí dublovaný úhoz a legato
- ovládá hru tremola
- umí hrát trojitě arpeggio
- dovede hrát v rozsahu c až c₃
- zvládá pedalizační cvičení
- hraje vybrané dur a moll stupnice dle vlastních možností
- využívá dynamické prostředky (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- umí hrát v notovém zápise v G i F klíči

4. ročník

Žák:

- umí vybrané dur a moll stupnice v rozsahu celého nástroje
- je schopen hrát akordy s obraty, tercie v rámci stupnice, arpeggio, staccato
- dokáže kontrolovat vyrovnanost úhozu
- umí hrát v různosměrném dvojhlase
- umí doprovodit lidovou píseň jednoduchou harmonií
- je schopen hrát s jinými nástroji
- hraje skladby dle svých možností z paměti

5. ročník

Žák:

- umí stupnice dur a moll v celém rozsahu nástroje
- umí tříhlasé akordy, rozložené akordy s obraty, tercie
- je schopen hrát velký rozklad akordu a harmonickou kadenci
- dokáže hrát skladby různých stylových období z paměti

6. ročník

Žák:

- ovládá stupnice dur, moll i chromatickou
- umí sekvence, rytmické varianty
- umí pracovat s tónem, dynamikou a barvou tónu
- dokáže transponovat jednoduché cvičení, lidové písně
- hraje skladby různých stylových

7. ročník

Žák:

- umí řešit základní problémy nástrojové hry (paličkoklad, frázování, pedalizace)
- ovládá dynamiku, tempové rozlišení, frázování, agogiku
- umí sám nastudovat hru přiměřeně svým dovednostem
- dokáže hrát skladby různých stylů a žánrů
- umí transponovat doprovod k lidové písni
- dokáže hrát v komorních souborech
- komplexně je připraven na absolventský

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- umí popsat části nástroje
- správně sedí u nástroje a správně drží paličky
- ovládá paličkoklad, pedalizaci, tremolo, arpeggio
- vysvětlí notový zápis skladby, kterou hraje
- vytvoří elementární doprovod

1. ročník

Žák:

- je schopen sluchové sebekontroly
- zvládá rychlá tempa, dynamiku, pedalizaci
- dokáže hrát z listu podle svých schopností a možností
- orientuje se v notovém zápise
- zvládá hru náročnějších skladeb podle svých možností
- je schopen využít získaných dovedností a rozlišit hlavní zásady při interpretaci různých stylů

2. ročník

Žák:

- umí dynamiku, tempové rozlišení
- ovládá různé druhy pedalizace
- je schopen při interpretaci skladeb různých stylů porovnat kvalitu tónu, dynamiku a barevné možnosti nástroje
- interpretuje alespoň dvě přiměřeně obtížné skladby stylových období z paměti
- zná základní informace o vývoji cimbálu

3. ročník

Žák:

- zvládá kombinaci pizzicato a úhozu, flažolety, tremolo
- umí hrát s doprovodem
- sám umí řešit paličkoklad, výrazové prostředky
- umí sám pracovat s kvalitou a barvou tónu
- je schopen využít získaných dovedností a rozlišit hlavní zásady při interpretaci skladeb různých stylů
- umí hrát náročnější skladby

4. ročník

Žák:

- zvládá různé druhy úhozu
- využívá svých dovedností k samostatnému výběru skladeb
- samostatně přistupuje k práci na interpretaci – agogika, dynamika, kvalita tónu
- rozlišuje zásady artikulace při interpretaci skladeb různých stylů
- umí sám řešit paličkoklad
- interpretuje alespoň dvě přiměřeně obtížné skladby různých stylů z paměti
- pomocí technických cvičení nalézá řešení technických problémů ve skladbách
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.25 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: PĚVECKÁ HLASOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika

Studijní zaměření Pěvecká hlasová výchova rozvíjí přirozené hlasové dispozice žáků a vede je k uvědomělému, zdravému a kultivovanému používání hlasu. Prostřednictvím pěveckých činností si žáci osvojují správné pěvecké návyky, rozvíjejí hudební sluch, rytmické cítění, hudební paměť, výrazové schopnosti a celkovou muzikálnost.

Výuka je zaměřena na postupné budování pěvecké techniky, správné dýchání, hlasovou oporu, tvorbu tónu, artikulaci a práci s hlasovým rozsahem. Žáci se seznamují s repertoárem různých hudebních období a žánrů, od lidových písní přes umělé písně až po současnou vokální tvorbu. Důraz je kladen na porozumění textu, schopnost hudebního vyjádření a osobitou interpretaci.

Součástí studia je i komorní či sborový zpěv, který podporuje schopnost spolupráce, vzájemného naslouchání a odpovědnosti za společný umělecký výkon. Žáci získávají zkušenosti s veřejným vystupováním na koncertech, soutěžích, přehlídkách a dalších kulturních akcích školy.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Pěvecká hlasová výchova		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět	Komorní zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Improvizace				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.26. Školní výstupy povinně volitelných předmětů jsou uvedeny v kapitole 5.27. Žák si na doporučení učitele zvolí minimálně 1 předmět a výuka probíhá minimálně 1 x týdně v jednohodinové dotaci. Tyto předměty mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Volitelný předmět Hudební nauka se ve II. stupni týká převážně žáků, kteří se připravují na studium vyšší umělecké školy

Školní výstupy přípravy k pěvecké hlasové výchově

Žák:

- ovládá brumendo
- ovládá jednoduchá intonační cvičení
- správně artikuluje
- správně při zpěvu stojí
- zazpívá píseň z paměti

Vyučovací předmět: Pěvecká hlasová výchova

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá správné držení těla a klidné dýchání
- ovládá nasazení čistého tónu a správně artikuluje
- dokáže čistě intonovat
- zpívá s doprovodem klavíru
- rozumí obsahu textu lidové a umělé písně odpovídající jeho věku

2. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti
- zdokonaluje technické prvky
- dokáže používat hlas v celém svém rozsahu
- rozlišuje základní dynamiku
- má povědomí o legatovém zpěvu
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku

3. ročník

Žák:

- zná základní návyky, dovednosti a základní technické prvky, ve kterých se dále zdokonaluje
- zpívá v celém svém rozsahu
- ovládá zpěv v legátu
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku

4. ročník

Žák:

- zdokonaluje své základní návyky a technické prvky
- používá hlas v celém svém rozsahu
- rozlišuje dynamiku a agogiku
- má povědomí o legatovém zpěvu
- zpívá lidové a umělé písně
- seznamuje se s vícehlasým zpěvem
- dokáže porozumět textu
- zpívá s doprovodem

5. ročník

Žák:

- ovládá správné držení těla
- zdokonaluje správné pěvecké dýchání
- používá hlas v celém svém rozsahu
- rozlišuje dynamiku a agogiku
- dokáže zpívat jednoduché vícehlasé skladby
- zpívá s doprovodem

6. ročník

Žák:

- ovládá základy dechové techniky
- používá celý svůj hlasový rozsah
- zdokonaluje svůj projev, hudební frázování a kantilénu
- učí se volit adekvátní výrazové prostředky
- zpívá vícehlasé skladby

7. ročník

Žák:

- zvládá základy dechové techniky a měkké nasazení tónu
- používá rozšířený hlasový rozsah
- zpívá kultivovaně
- má cit pro hudební frázi a kantilénu
- dokáže použít výrazové prostředky vhodné pro vybranou skladbu
- zpívá vícehlasé skladby
- uplatňuje zásady hlasové hygieny
- komplexně je připraven na absolventský

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- předvede správný postoj a držení těla
- zpívá ve svém přirozeném rozsahu
- správně artikuluje
- ovládá základy pěveckého dechu
- zazpívá skladbu z paměti

1. ročník

Žák:

- ovládá základy dechové techniky, artikulace a hlasové kultury
- používá rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnává hlasové rejstříky
- má smysl pro kultivovaný projev
- orientuje se v notovém zápise
- volí adekvátní výrazové

2. ročník

Žák:

- ovládá základy dechové techniky a pěvecké artikulace
- používá celý hlasový rozsah a vyrovnává hlasové rejstříky
- dokáže používat výrazové prostředky
- zvládá vícehlasý zpěv
- zvládá pěveckou kantilénu a má cit pro hudební frázi

3. ročník

Žák:

- zvládá dechovou techniku a artikulaci
- zpívá v celém rozsahu hlasu
- používá dynamiku a agogiku
- používá výrazové prostředky
- orientuje se v notovém zápisu

4. ročník

Žák:

- ovládá správné pěvecké dýchání
- zpívá v celém svém hlasovém rozsahu
- zvládá a používá pěveckou kantilénu
- dokáže se orientovat v hudebním zápisu i textu
- používá výrazové prostředky s ohledem na charakter skladby ovládá vícehlasý zpěv
- komplexně je připraven na absolventský výkon

5.1.26 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: SKLADBA

Charakteristika

Skladba je velice specifický předmět hudebního oboru, ve kterém žáci uplatňují a rozvíjejí své tvůrčí, hudební aktivity, učí se různým způsobům skladatelské práce a za pomoci vlastních improvizčních, pěveckých a nástrojových schopností a dovedností tvoří vlastní skladby pro různá pěvecká a instrumentální seskupení. V případě zájmu o další umělecké studium lze žáka připravit k talentovým zkouškám.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Skladba	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1

Poznámka: Školní výstupy povinného předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.27. Výuka je realizovaná individuálně nebo ve skupině dvou až čtyř žáků.

Vyučovací předmět: Skladba

Školní výstupy I. stupně

1. ročník – cesta malých motivků, nápěvů a forem

Žák:

- uplatňuje výrazové možnosti vysokých a nízkých poloh nástroje a hlasu
- hudebně vyjadřuje různé nálady (vesele, smutně, vznešeně...)
- zapisuje melodické linky v jednohlase v sudém i lichém taktu
- reprodukuje jednoduché motivy a melodie
- využívá pentatoniku a dur - mollový systém s menším počtem předznamenání (malé kadence)

2. ročník – cesta od nápěvků k motivům

Žák:

- nachází výrazové efekty samotných intervalů a tónových řad
- hudebně vyjadřuje pocity a jejich proměny v čase (pohádky, příběhy)
- zapisuje dvojhlasé melodie v malé písňové formě
- analyzuje delší rytmické a melodické útvary a následně je reprodukuje
- využívá tóniny dur a moll s větším počtem předznamenání, inspiruje se celotónovou řadou

3. ročník – cesta od motivů k tématům

Žák:

- využívá nezvyklé nástrojové barvy a efekty
- hudebně vyjadřuje mimo hudební zážitky (výtvarné a literární předlohy)
- zapisuje skladby s různou instrumentací v kratších formách (malá písňová formy, malé rondo, variace)
- rozvine schopnosti dialogu a variačního obohacování motivů a témat
- využívá dalších tónin dur a moll (rozšířená kadence), inspiruje se chromatickou řadou

4. ročník – cesta kontrastních témat

Žák:

- tvoří malé suity kontrastních tanců, používá vedlejší stupně, případně mimo tonální dominanty
- obohacuje se různými motivy a tématy známějších skladeb k vytváření charakteristických nálad a citů
- improvizuje v hudebních plochách s využitím kontrastů tempa, dynamiky, barvy
- používá akordické značky při doprovodu písní či tanců
- instrumentuje skladby pro dva libovolné nástroje nebo dětský hlas s

5. ročník – cesta oblastí hlavních a vedlejších témat

Žák:

- tvoří skladby nebo písně s využitím period a jednoduchých modulací
- ve své tvorbě užívá hudební anagramy a symboly
- improvizuje s plynulým růstem dynamiky a tempa i s využitím dramatickosti kontrastních poloh
- hraje podle značek různé stylizace doprovodu, zapisuje skladby s různou instrumentací
- instrumentuje skladby pro tři nástroje nebo dětský sbor

6. ročník – cesta k analýze skladeb

Žák:

- tvoří neperiodické věty v rozšířené tonalitě s využitím různých druhů práce s tématem
- používá harmonický plán písní a kratších skladeb k variacím a parafrázím
- improvizuje v delších plochách s představou kulminace, gradace i kontrastu na základě předem vytvořeného schématu
- analyzuje hudební plochy na základě poznání harmonických vztahů a forem i jejich emotivního významu
- instrumentuje pro kvartet nebo čtyřhlasý sbor

7. ročník – cesta k absolventské práci

Žák:

- tvoří ve větších hudebních formách (sonáta, písňový cyklus, vokálně. instrumentální dílo
- svou tvorbu obohacuje stylovými prvky různých epoch
- inspiruje se dalšími možnými kontrasty v hudbě (homofonní – polyfonní, tonální – atonální, akustická – elektronická atd.)
- analyzuje vlastní absolventskou práci
- instrumentuje pro malý orchestr

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia

Žák:

- zvládá učivo HN I. stupně- notopis, čtení a psaní not v houslovém a basovém klíči, intervaly, stupnice a akordy s jejich obraty
- v improvizaci rozšiřuje stylovou orientaci
- umí vytvořit jednoduchou melodii s harmonickým doprovodem
- dokáže vytvořit jednoduchý dvojhlas
- bezpečně se orientuje v tonalitě dur a moll

1. ročník – cesta malých nápěvků a forem

Žák:

- umí se pomocí improvizace orientovat v různých hudebních stylech a tóninách
- dokáže komponovat vlastní kratší dílko instrumentální i vokální
- ve své tvorbě prakticky využívá základů tektoniky a komponuje v malých i velkých formách
- zvládá základy vokálního a instrumentálního kontrapunktu

2. ročník – cesta od nápěvků k tématům

Žák:

- umí improvizovat ve dvojici v různých hudebních stylech
- dokáže komponovat přiměřeně rozsáhlejší hudební dílko instrumentální i vokální
- ve své tvorbě prakticky využívá formy písňové, variační nebo rondové
- umí používat podle možností notační programy

3. ročník – cesta kontrastních témat

Žák:

- umí improvizovat sólově, ve dvojici i ve skupině v různých stylech a tóninách
- dokáže komponovat přiměřeně rozsáhlejší skladby, kde využívá propojení obou složek (instrumentální, vokální)
- využívá tónové řady – série – a při tvorbě hudebních ploch využívá rostoucích znalostí a zkušeností harmonie, kontrapunktu a forem
- analyzuje přiměřeně rozsáhlejší skladby

4. ročník – cesta k absolventské práci

Žák:

- zdařile improvizuje na různá témata
- dokáže komponovat obsáhlou absolventskou práci
- analyzuje vlastní absolventskou práci
- dokáže se podle svých schopností podílet při nastudování své absolventské práce

5.1.27 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ NAUKA

Charakteristika

Hudební nauka je nedílnou součástí základního uměleckého vzdělávání v hudebním oboru. Poskytuje žákům teoretické znalosti a praktické dovednosti, které podporují jejich hudební rozvoj, orientaci v hudebním jazyce a porozumění hudbě v širších souvislostech.

Výuka podporuje hudební teorii s aktivními hudebními činnostmi. Žáci si osvojují základy notopisu, rytmu, intonace, hudebních forem, hudebních nástrojů a hudební terminologie. Seznamují se s významnými skladateli, hudebními obdobími a kulturním dědictvím české i světové hudby. Součástí výuky je rovněž rozvoj sluchových, rytmických, pěveckých a poslechových dovedností.

Předmět vede žáky k aktivnímu vnímání hudby, rozvíjí jejich hudební představivost, tvořivost, schopnost spolupráce a kultivovaný vztah k umění. Získané znalosti a dovednosti žáci využívají při hře na nástroj, sólovém i sborovém zpěvu, komorní i souborové hře i při vlastní hudební interpretaci.

Výuka je realizována s ohledem na věk a individuální možnosti žáků. Využívány jsou moderní pedagogické metody, interaktivní činnosti a hudební hry. Důraz je kladen na propojení teoretických poznatků s praktickou hudební zkušeností a na vytváření pozitivního vztahu k hudbě a umění.

Hudební nauce předchází přípravní hudební výchova – PHV, která je určena žákům od 5 let. Naše škola velmi úzce spolupracuje s Janáčkovou konzervatoří v Ostravě, přičemž studenti absolventských ročníků přispívají svými výstupy k pestřejší a zajímavější výuce.

Školní výstupy PHV jsou uvedeny v kapitole 5.1.1

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- zapíše noty stupnice C dur do notové osnovy
- umí noty od g – c2
- dokáže zapsat noty celé, půlové, čtvrté a osminové
- dovede přiřadit a zapsat pomlku k dané notové hodnotě
- rozliší celý tón a půltón dle klaviatury
- rozpozná stoupání a klesání melodie
- pozná rozdíl mezi dynamickými znaménky (p, mf, f)
- ovládá hudební pojmy (legato, staccato, repetice, takt, melodie apod.)
- umí základní tempová označení (andante, moderato, allegro, allegretto)
- rozpozná posuvky a popíše jejich funkce – křížek, béčko, odrážka
- zvládá rytmiizaci ve 2/4, 3/4 a C taktu
- ovládá předznamenání do 4# a 1b
- dokáže rozpoznat základní hudební nástroje dle daného poslechu

2. ročník

Žák:

- pojmenuje tóny ve dvoučárkované oktávě
- rozezná hru legato a staccato sluchově i při zápisu
- zná základní tempová označení a dynamická znaménka

- dovede vysvětlit rozdíl mezi crescendem a decrescendem
- vyjmenuje základní intervaly
- umí zapsat předznamení do 4# a 4b
- umí vyjmenovat durové stupnice do 4# a 4b
- rozpozná zvláštní rytmické útvary – triola, synkopa
- rozumí definici – tečka za notou
- sluchem rozezná durový a mollový akord
- pozná smyčcové a dechové nástroje dle obrázku i poslechem

3. ročník

Žák:

- umí noty od g – g3
- umí noty v basovém klíči
- ovládá zápis durové stupnice do 4# a 4b a tónický kvintakord (T5)
- zvládá rozlišit čisté a velké intervaly
- zná 3 druhy mollových stupnic (aiolská, harmonická, melodická)
- pozná rozdíl mezi dur a moll akordem, dokáže je definovat
- zvládne vytleskat triolu a synkopu a pozná je v notovém zápisu
- vyjmenuje základní intervaly a rozdělí je na čisté a velké
- zná nejznámější díla Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka

4. ročník

Žák:

- pojmenuje noty v malé, jednočárkované a dvoučárkované oktávě
- umí pojmenovat noty s dvojkřížkem a dvojbéčkem
- vyjmenuje základní intervaly a rozdělí je na čisté, velké a malé
- rozumí definici enharmonická záměna
- vytleská složitější rytmy
- umí vyjmenovat mollové stupnice do 4# a 4b
- dovede pojmenovat a rozeznat melodické ozdoby
- zná hudební slohy (baroko, klasicismus) a umí přiřadit skladatele (Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven)

5. ročník

Žák:

- dovede aplikovat nabyté vědomosti z předchozích ročníků
- pojmenuje noty v houslovém i basovém klíči
- zná nejznámější české hudební skladatele
- určí základní harmonické funkce
- umí pojmenovat a definovat tance staré barokní suity
- dovede vyjmenovat komorní nástrojové uskupení (trio, kvarteto atd.)
- rozezná malou a velkou písňovou formu
- definuje symfonii, sonátu a koncert
- zná další hudební slohy (romantismus, impresionismus, hudba 20. století) a umí přiřadit skladatele (Fryderyk Chopin, Robert Schumann, Petr Iljič Čajkovskij, Claude Debussy, Leoš Janáček, Bohuslav Martinů)

II. stupeň

Školní výstupy přípravného studia:

Žák:

- dovede zapsat a čte noty
- čte durové a mollové stupnice
- rozpozná dynamická, tempová a výrazová názvosloví
- intonuje ve své hlasové poloze
- zazpívá jednoduchou lidovou píseň
- zvládá orientaci v periodizaci dějin

Vyučovací předmět: Komorní hra, Hra v souboru

Školní výstupy I. stupně

4. - 5. ročník

Žák:

- žák se orientuje v jednoduchém notovém zápise
- umí dle svých možností zahrát jednoduchý part z listu
- hrou prezentuje technické schopnosti

6. - 7. ročník

Žák:

- prokáže větší intonační a rytmickou jistotu díky hře v kolektivu
- projeví vlastnosti nutné pro kolektivní souhru – spolehlivost, komunikativnost, naslouchání druhým, přizpůsobení se při hře spoluhráčům
- hraje originální úpravy skladeb z období renesance, baroka, klasicismu, romantismu i soudobé či lidové písně a populární hity

Školní výstupy II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- žák se orientuje v jednoduchém notovém zápise
- umí dle svých možností zahrát jednoduchý part z listu
- je schopnost souhry s ostatními nástroji
- projeví své rytmické dovednosti, intonační představu a harmonické slyšení

3. – 4. ročník

Žák:

- je schopen ve větší míře využít dynamických a výrazových prostředků
- dokáže vystihnout vnitřní náladu skladby
- projeví vlastnosti nutné pro kolektivní souhru – spolehlivost, komunikativnost, naslouchání druhým, přizpůsobení se při hře spoluhráčům
- hraje originální úpravy skladeb z období renesance, baroka, klasicismu, romantismu i soudobé či lidové písně a populární hity

Poznámka: Školní výstupy v jednotlivých ročnících mají stoupající náročnost, zejména díky obsahově i rozsahově větším skladbám.

Vyučovací předmět: Hudecká (cimbálová) muzika

Charakteristika

Cílem studia je především probudit zájem a předat základní znalosti o lidové hudbě. Žáci se při tom postupně seznamují s lidovými písněmi z oblasti nejbližší, ale později také z jiných folklórních regionů. Měli by se naučit přirozenému přednesu a projevu tak aby interpretace odpovídala co nejvíce původnímu vzoru a byla sdělná. Učitel vždy bere zřetel k obsahu a funkci, kterou zastávaly písně ve svém přirozeném prostředí.

Cílem je také získání všeobecných znalostí o lidových nástrojích, zvycích, krojích a architektuře. Proto jsou nutnou součástí výuky také návštěvy folklórních festivalů, koncertů, výstav a poslech nahrávek lidové hudby.

Učební osnovy jsou rozděleny do 4 etap. Hudební materiál je nutno vybírat vzhledem k věku, manuální schopností a citové vyzrálosti dětí tak, aby měly později možnost uplatnit se ve folklórním souboru.

1. Hudecká (cimbálová) muzika 6 – 8 let

- zazpívají jednohlasý zpěv dětských popěveků v rozsahu čisté kvinty
- umí zahrát unisono v prstokladu dur i moll, později s přechodem přes struny
- zahrají jednoduchý dvojhlas v terciích
- v doprovodu umí použít prodlevu na tónice nebo ostinato – s využitím prázdných strun
- v improvizaci dokážou použít jednoduchý harmonický doprovod: tónika – dominanta

2. Hudecká (cimbálová) muzika 8 – 12 let

- na housle zahrají v rozsahu první polohy dle potřeby
- dokážou zazpívat v rozšířeném hlasovém rozsahu
- na housle zahrají dvojhlas v terciích
- umí použít úplnou harmonickou kadenci v doprovodu: tónika – subdominanta – dominanta, akordické značky
- ovládají jednoduché vedení basu s následnými akordickými tóny
- dokážou transponovat

3. Hudecká (cimbálová) muzika 12 – 16 let

- primáš ovládá základní ozdobnou hru (cifrování)
- dokážou použít zvláštnosti v harmonii vycházející z modální tonality lidových písní
- umí doprovod kontrů v dvojhmatech
- dokážou improvizovat jednoduchý doprovod s využitím vedlejších harmonických funkcí

4. Hudecká (cimbálová) muzika 15 – 19 let

- ovládají dvojhlasý zpěv
- orientují se v hudeckých tóninách
- mají představu o základních regionech České republiky

Vyučovací předmět: Komorní zpěv

Školní výstupy I. stupně

4. – 5. ročník

Žák:

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky
- správně artikuluje
- zpívá lidové a umělé písně vhodné k jeho věku a hlas. vyspělosti
- zpívá písně v kanonické úpravě a jednoduchý lidový dvojhlas

6. – 7. ročník

Žák:

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky, zásady správné artikulace
- zpívá jednoduchý lidový dvojhlas, případně vícehlas
- používá adekvátní výrazové prostředky podle charakteru a žánru písní
- zpívá s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními

Školní výstupy II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně
- používá adekvátní výrazové prostředky podle charakteru a žánru písní
- zpívá s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními

3. - 4. ročník

Žák:

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- používá adekvátní výrazové prostředky podle charakteru a žánru písní
- zpívá s nástrojovým doprovodem
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- prezentuje svůj názor na nastudovanou skladbu či píseň

Poznámka: Školní výstupy v jednotlivých ročnících mají stoupající náročnost, zejména díky obsahově i rozsahově větším skladbám.

Vyučovací předmět: Varhanní doprovod (povinný při studiu hry na varhany)

Školní výstupy I. stupně

4. – 5. ročník

Žák:

- zná základy číslovaného basu
- realizuje jednoduché generálbasové party po přípravě
- hraje jednoduché komorní doprovody a vnímá souhru s jiným nástrojem, zpěvem
- zná liturgické zpěvníky
- zvládá doprovody žalmů a jednoduchých písní bez pedálu

6. – 7. ročník

Žák:

- zná problematiku dobové praxe realizace hry bassa kontinua
- realizuje jednoduchý generálbasový part bez přípravy
- hraje jednoduché komorní doprovody
- je schopen souhry s více nástroji, zpěvem a nástrojem
- zná liturgické zpěvníky
- zvládá doprovody žalmů a jednoduchých písní bez pedálu

Školní výstupy II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- zná problematiku dobové praxe realizace hry bassa kontinua
- realizuje jednoduchý generálbasový part bez přípravy
- hraje složitější komorní doprovody
- je schopen souhry s jinými nástroji nebo zpěvem
- zvládá doprovody žalmů a písní s pedálem
- hraje jedno celé ordinárium, dle výběru
- zná liturgické zpěvníky

3. - 4. ročník

Žák:

- zná problematiku dobové praxe realizace hry bassa kontinua
- realizuje jednoduchý generálbasový part bez přípravy
- hraje složitější komorní doprovody
- samostatně si nastuduje doprovody, koordinuje souhru
- zvládá doprovody žalmů, písní a antifon z graduálu s doprovodem pedálu
- hraje dvě celá ordinária, dle výběru
- orientuje se v liturgických zpěvnících, knihách a liturgickém roce

Poznámka: Školní výstupy v jednotlivých ročnících mají stoupající náročnost, zejména díky obsahově i rozsahově větších skladeb.

Vyučovací předmět: Čtyřruční hra

Školní výstupy I. stupně

4. ročník

Žák:

- je schopen reprodukovat čtyřruční skladby se svým spoluhráčem na úrovni odpovídající svým možnostem, skladby mohou být obsáhlejší

5. ročník

Žák:

- umí se orientovat v zápise čtyřruční hry většího obsahu, sluchem rozlišuje souhru se svým spoluhráčem

6. ročník

Žák:

- dokáže komunikovat se svým spoluhráčem prostřednictvím sluchové představivosti

7. ročník

Žák:

- hraje skladby různých stylových období, využívá všechny poznatky, které při studiu získal

Školní výstupy II. stupně

1. – 4. ročník

Žák:

- interpretuje se svým spoluhráčem po ročnících obsahově i rozsahově větší skladby
- dokáže komunikovat s následnou ukázněností v souhře

Poznámka: Školní výstupy v jednotlivých ročnících mají stoupající náročnost, zejména díky obsahově i rozsahově větším skladbám.

Vyučovací předmět: Improvizace

Školní výstupy I. stupně

4. ročník

Žák:

- je schopen reprodukovat základní harmonické funkce – tónika, dominanta
- umí doprovodit jednoduchou písničku s možností využití tóniky a dominanty
- dokáže vytvořit jednoduché rytmické doprovody k interpretovaným písním

5. ročník

Žák:

- zvládá základní harmonické spoje tónika, dominanta, subdominanta
- využívá různé doprovodné variace
- dokáže vytvořit malé změny v melodickém hlase

6. ročník

Žák:

- orientuje se v základních harmonických funkcích tónika, dominanta, subdominanta
- ovládá jednoduché melodické variace jednoduchých lidových písní
- ovládá transpozici alespoň do 3 tónin

7. ročník

Žák:

- uplatňuje nabyté vědomosti variační i doprovodné
- v rámci improvizace jednoduchých písní používá modulaci do ostatních tónin za pomoci dominantního septakordu dané tóniny

Školní výstupy II. stupně

1. ročník

Žák:

- orientuje se v harmonických značkách a dokáže je použít při interpretaci písní lidových i tanečních
- uplatňuje své získané invenční a improvizální znalosti z I. stupně studia
- dokáže se orientovat při transpozici zvolených písní

2. ročník

Žák:

- zvládá improvizální techniky i v souhře s druhým hráčem
- kombinuje možnosti improvizálního doprovodu s melodickou improvizací

3. ročník

Žák:

- dokáže rozlišit a určit další harmonické značky
- je schopen improvizovat jednoduché písně s použitím vlastního harmonického doprovodu
- umí rozlišit charakter melodií určených k improvizaci

4. ročník

Žák:

- využívá všechny získané dovednosti v improvizaci
- zapojuje se dle svých možností do improvizační techniky v různých žánrech

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Školní výstupy I. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- využívá správný postoj a sezení při zpěvu
- dodržuje správné dýchání
- dovede relativně čistě dle svých dispozic a zkušeností zaintonovat tóny v rozsahu c1 až c2
- seznamuje se a reflektuje základní dirigentská gesta sbormistra

3. - 5. ročník

Žák:

- zpívá čistě v unisonu s ostatními
- dovede se orientovat v notovém záznamu
- má představu o vztazích a poměrech mezi jednotlivými tóny
- bezpečně zvládá rozsah minimálně oktávy a více
- nepřetěžuje svůj hlas, je si vědom/a svého znělého použitelného rozsahu

6. - 7. ročník

Žák:

- orientuje se ve sborové partituru
- zpěv jednodušších dvojhlasých a tříhlasých písní
- správně ovládá základy pěvecké výslovnosti a dechové techniky
- disponuje základními návyky hlasové hygieny
- zvládá nácik jednodušších skladeb z listu bez přípravy
- dokáže reagovat a napodobit požadavky sbormistra, dovede číst a rozlišit gesta sbormistra

Školní výstupy II. stupně

1. - 4. ročník

Žák:

- dovede čistě zaintonovat svůj hlasový part bez opory harmonického nástroje
- při zpěvu zohledňuje zpěv svých kolegů, dovede se intonačně přizpůsobit, vyžaduje-li to situace
- má vypěstované návyky kultivovaného zpěvu
- je schopen samostatného rozezpívání bez pomoci sbormistra

Poznámka: Školní výstupy v jednotlivých ročnících mají stoupající náročnost, zejména díky obsahově i rozsahově větším skladbám.

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Charakteristika tanečního oboru

Taneční obor ZUŠ E. Runda poskytuje svým žákům výuku v různých směrech tance. Cílem tanečního oboru je přiblížit svým žákům různorodost tanečního umění, pomoci jim proniknout do více druhů tanečních technik a tím prohloubit a zdokonalit jejich schopnosti.

Scénický tanec je tanec výrazový. Žáci jsou vedeni k tanečnímu projevu spojenému s divadelními prvky. Vytváří se choreografie společně s příběhem.

Taneční průprava vede žáka ke správnému držení a postavení těla ve všech základních pozicích, ale i při pohybu z místa. Rozvíjí u žáků pohybové dovednosti, taneční projev a hudební citění.

Taneční praxe rozvíjí u žáků pohybovou, rytmickou a improvizaci paměť. Probouzí v žácích smysl pro práci v kolektivu a souhru v pohybu.

Klasická taneční technika nejvíce ze všech zdokonaluje pohyby celého těla, horních a dolních končetin. Žák získává pohybovou koordinaci a rovnováhu. Učí se pohybové kázni, vytrvalosti a vůli.

Současná taneční technika vede žáky k seznámení se a lepšímu proniknutí do technik tance, které jsou v dnešní době běžně používány (Graham techniky, Cunningham techniky, Limon techniky, Contemporery techniky).

V lidovém tanci žák zvládá kroky českých a moravských lidových tanců, ale je možná i výuka tanců jiných národů. Žáci jsou vedeni k přesnému vyjádření tempa, rytmu, dynamiky a k výrazu dopomáhá i vlastní doprovod zpěvem.

Práce v souboru – podle zaměření učitele tento předmět nahrazuje ve vyšších ročnících předmět taneční praxe. Žáci jsou vedeni k práci v kolektivu, kde společně prohlubují tanečnost a taneční projev. Získávají také zkušenosti při nácviku tanečních vystoupení nebo přípravy na soutěže a taneční přehlídky. Setkávají se zde žáci různých ročníků.

6.1 Studijní zaměření: Přípravné studium

Charakteristika

Žáci jsou vedeni rozvíjet svůj přirozený taneční a hudební talent, ale zároveň jim učitel pomocí tanečních her a hravých cvičení přibližuje návyky správného držení těla, vypracovává s nimi obratnost, ohebnost, učí je orientaci v prostoru. Učitel rozvíjí u žáků základy rytmického cítění a pohybovou fantazii.

Žák je zapojen do tanečních dětských her, je schopen vnímat prostor a hudební doprovod. Zapojuje se do práce v kolektivu a zvládá základní postavení a držení těla. Zároveň chápe tanec i jako prostředek k neverbální komunikaci.

Učební plán

	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná taneční výchova (PTV)	1	1

Poznámky: Zkratka předmětu přípravná taneční výchova je PTV, výuka probíhá 1x týdně, ve skupině je zařazeno 5 – 20 žáků. Studium pokrývá věkovou kategorii od 5 let v trvání 1 – 2 roky.

Školní výstupy přípravné taneční výchovy:

Žák:

- předvede základní postavení těla
- umí pracovat v menší skupině
- dokáže propojit při tanci alespoň dva taneční prvky
- umí jednoduchým způsobem znázornit určitý děj

6.2 Studijní zaměření: Scénický tanec

Charakteristika

Studijní zaměření Scénický tanec rozvíjí u žáků přirozenou pohybovou kulturu, tvořivost, fantazii a schopnost uměleckého vyjádření prostřednictvím pohybu. Vychází z principů současného tanečního umění a podporuje individuální osobnostní rozvoj každého žáka.

Výuka je zaměřena na osvojování základních tanečních technik, rozvoj koordinace, flexibility, síly, rytmického citění a prostorového vnímání. Žáci se učí využívat pohyb jako prostředek komunikace, vyjadřovat emoce, nálady, myšlenky a vytvářet vlastní pohybové i taneční kompozice.

Důležitou součástí vzdělávání je rozvoj kreativity, improvizace a schopnosti spolupráce ve skupině. Žáci získávají zkušenosti s tvorbou choreografií, práci s hudbou, rekvizitou i scénickým prostorem. Učí se respektovat ostatní, přijímat odpovědnost za společné dílo a prezentovat svou práci na veřejných vystoupeních.

Studium vede k rozvoji estetického vnímání, kultivovaného pohybového projevu a pozitivního vztahu k tanečnímu umění. Současně podporuje zdravý životní styl, správné držení těla a celkovou pohybovou gramotnost. Absolvent získává dovednosti a zkušenosti, které může dále rozvíjet v amatérské i profesionální umělecké praxi nebo využít v osobním životě.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Scénický tanec (ST)			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Taneční techniky (TT)			2	2	3	3	3	3	3	3	3
Taneční praxe (TPX)	1,5	1,5	0,5	0,5							
Taneční průprava (TP)	1,5	1,5									
Práce v souboru (PS)					0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Zkratky předmětů:

Scénický tanec	ST
Taneční techniky	TT
Taneční praxe	TPX
Taneční průprava	TP
Práce v souboru	PS

Poznámka: Počet žáků ve skupině je 5 – 15. Výuka probíhá v blocích.

Vyučovací předmět: Scénický tanec (ST)

3. ročník

Žák:

- zamýšlí se nad mimikou – pokusí se předvést určité zvíře
- umí zatančit danou situaci v určité choreografii

4. ročník

Žák:

- připojí k tanci i mimiku – předvede určité zvíře
- zvládá předvést tanec s daným dějovým zaměřením

5. ročník

Žák:

- umí v tanci použít vlastní projev
- zatančí taneční úsek s danými prvky a dějem

6. ročník

Žák:

- aplikuje do svého tance veškeré známé prvky i citový projev
- zařazuje do svého tance nové prvky
- dokáže posoudit svůj výkon

7. ročník

Žák:

- předvede taneční celek se všemi dostupnými tanečními prvky, mimickým a citovým projevem
- žák je komplexně připraven a absolventský výkon

Vyučovací předmět: Taneční techniky (TT)

3. ročník

Žák:

- zvládá základní postavení u tyče
- ovládá jednotlivé části těla při pohybu do prostoru

4. ročník

Žák:

- umí použít základní postavení těla i do cvičení na volnosti
- zvládá složitější prvky tance – battement tendu

5. ročník

Žák:

- dokáže zvládnout koordinaci těla, propojit ji v cvičení u tyče i na volnosti
- spojuje více tanečních prvků dohromady – rond de jambe par terre a port de bras

6. ročník

Žák:

- použije více prvků v cvičení na volnosti do jednoho celku
- zatančí složitější taneční kombinace
- vysvětlí postup daného tanečního prvku

7. ročník

Žák:

- předvede celou kombinaci klasických prvků
- umí zatančit i kratší taneční vazbu
- ohodnotí svůj výkon
- je komplexně připraven na absolventský výkon

Vyučovací předmět: Taneční praxe (TPX)

1. ročník

Žák:

- umí předvést jednoduchou taneční kombinaci
- vyjadřuje svým tancem určité pocity – smutek, radost

2. ročník

Žák

- zvládá předvést náročnější taneční kombinaci
- aplikuje do svého tance pocity a nálady – zármutek, štěstí

3. ročník

Žák:

- zapojí do tance určitý taneční prvek – poskočný krok, přísunný krok
- dokáže ve svém tanci vyjádřit city k určité osobě

4. ročník

Žák:

- použije ve své taneční kombinaci více tanečních prvků
- zatančí menší taneční úsek s výrazem a emocemi

Vyučovací předmět: Taneční průprava (TP)

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- chápe základní postavení těla
- zvládá plynulou chůzi

2. ročník

Žák:

- zvládá základní postavení těla v různých pozicích
- umí chůzi přecházející do běhu

Vyučovací předmět: Práce v souboru (PS)

5. ročník

Žák:

- umí pracovat ve skupině více žáků
- zvládá práci při nácviu kratšího tanečního celku

6. ročník

Žák:

- aktivně se zapojí do skupinové choreografie
- aplikuje do choreografie své nápady
- umí zhodnotit svůj výkon

7. ročník

Žák:

- používá vlastní výrazové prostředky
- přenáší do tance své vlastní pocity
- je komplexně připraven k absolventskému výkonu

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Charakteristika

V naší škole si žák rozvíjí pod odborným vedením vlastní dispozice v oboru pomocí vyjadřovacích prostředků, aktivizuje smyslové vnímání, estetické cítění, rozvíjí si tvůrčí myšlení a vztah k výtvarné kultuře, jako jednomu z vrcholných projevů lidského ducha.

Zaměřujeme se na různá témata, pomocí kterých otevíráme otázky, které díky výtvarné tvorbě společně s žáky řešíme. Ukazujeme žákům a seznamujeme je s možnostmi tvorby, výtvarných technik a materiálů. Klademe důraz na individuální přístup ke každému žákovi a podporujeme jeho osobitý projev a originalitu. Snažíme se eliminovat v nich představu o jistém ideálu, který v nich vytváří okolí a současnost, která nerespektuje hodnotné umělecké dílo a omezuje tak jejich rozvoj, vnímání a myšlení. Žák se učí pracovat s uměleckými prostředky a materiálem, učí se respektovat jiný názor než svůj, otevírá si cestu ke komunikaci, toleranci, utváří si vlastní výtvarný postoj. Je připravován pod odborným pedagogickým vedením na střední či vysoké školy výtvarného nebo uměleckého zaměření.

Žák poznává prostředí a prostory, kde se setkává s uměleckým dílem. Sebereflexe se utváří v rámci příležitostných výstav a soutěží, exkurzí a plenérů.

7.1 Studijní zaměření: Přípravné studium

Charakteristika

Svým pojetím směřuje převážně k přípravě na předměty 1. stupně studia a jejich specifika, avšak není podmínkou pro přijetí žáka do vyššího stupně. Žáci se zde hravou formou seznamují s jednoduchými praktikami těchto předmětů. Převažuje zde plošná tvorba – kresba, malba a jejich kombinace. V prostorové tvorbě se žáci seznamují s materiálem, jako je hlína, přírodní či netradiční materiál a s jeho možnostmi při tvorbě. V závěru jednoletého i dvouletého studia žák splní očekávané výstupy.

Jednoleté studium

	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná výtvarná výchova (PVV)	3	3

Dvouleté studium

	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná výtvarná výchova (PVV)	3	3

Vyučovací předmět: Přípravná výtvarná výchova (PVV)

I. stupeň

Žák:

- bezprostředně reaguje na dané téma a vytváří tak osobité dílo vlastní fantazie
- zvládá jednoduchou práci se základními výtvarnými prostředky a materiály
- zvládá jednoduché formy výtvarného projevu

II. stupeň

Žák:

- kreslí a stínuje podle reálné předlohy
- využívá vlastností barev ve volné a reálné malbě
- pomocí malby a plochy zachytí vlastní představu a vyjádří svůj pocit
- samostatně volí výtvarné prostředky a řeší daný úkol od návrhu až po jeho realizaci
- pomocí různých materiálů samostatně vytváří plastiky nebo objekt
- popíše výtvarné dílo, rozliší způsob tvorby

Poznámka: Přípravné studium II. stupně je jednoroční ve 3 hodinové dotaci.

7.2 Studijní zaměření: Vizuální tvorba a kultura

Charakteristika

Vizuální tvorba a kultura v sobě zahrnuje výtvarné techniky, jako je kresba, malba, grafika, prostorová tvorba a oblast výtvarné kultury.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Vizuální tvorba a kultura	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Vyučovací předmět: Vizuální tvorba a kultura

Školní výstupy I. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- používá základy kresby – bod, linii a šrafury
- dokáže pracovat samostatně nebo ve skupině
- v jednoduchých tvarech zachycuje vlastní představu a reaguje tak na dané téma
- zvládá jednoduchou techniku protisku
- intuitivně reaguje na dané téma
- dokáže využít celý formát k vlastnímu vyjádření daného tématu
- pomocí míchání základních barev vytváří jejich další odstíny
- hravou formou využívá vlastností materiálu k vytvoření určitého úkolu
- vytváří jednoduchý plošný reliéf
- modeluje jednoduché tvary, postavy

Recepce a reflexe

- seznámí se s možností tvorby a bezprostředně popisuje výtvarné dílo

3. – 4. ročník

Žák:

- zvládá základní principy a postupy různých výtvarných technik
- pomocí linie dokáže jednoduchým způsobem zachytit danou předlohu
- zachází se základními výtvarnými postupy a volí pomůcky k dané výtvarné technice
- intuitivně přistoupí k řešení barevné kompozice, při vyjádření v malbě uplatní jednoduché prvky a vlastní symbolu k zachycení daného tématu
- reálně i volně volí barvy
- zpracuje a využije vlastnosti materiálu prostorové tvorby

Recepce a reflexe

- navazuje kontakt s výtvarným dílem pomocí vlastní výtvarné činnosti
- prohlubují svůj vztah k umění pomocí různých zdrojů

5. – 6. ročník

Žák:

- pomocí tvorby vyjádří vlastní myšlenku a pocit
- experimentuje při kombinaci kresby a základních grafických technik
- chápe rozdíl mezi abstraktní a reálnou tvorbou
- používá složitějších prvků – detailů při řešení daného tématu
- využívá širší škálu barev a vytvoří barevnou kompozici
- pracuje samostatně i ve skupině
- zvládá složitější postupy výtvarných technik
- chápe rozdíl mezi reliéfem a plastikou

Recepce a reflexe

- pomocí parafráze nachází souvislosti mezi svým a výtvarným dílem
- má povědomí o historii umělecké tvorby a její bohatosti

7. ročník

Žák:

- zvládá základní grafické techniky a její složitější postupy
- má povědomí o historii umělecké tvorby a její bohatosti
- pomocí tvorby zachytí vlastní představu a vyjádří svůj pocit
- vytváří kopii výtvarného díla
- samostatně volí výtvarné prostředky a řeší daný úkol od návrhu až po jeho realizaci
- pomocí různých materiálů samostatně vytváří plastiku, nebo objekt

Recepce a reflexe

- popíše výtvarné dílo a rozliší způsob tvorby díla a dokáže jej vnímat v historickém kontextu

Školní výstupy II. stupně

1. – 2.ročník

Žák:

- vědomě používá postupy při řešení objemu a plasticity věcí
- chápe rozdíl mezi tiskem z hloubky a výšky
- kresebně zachytí sádrovou nebo keramickou bustu a umístí ji správně do formátu
- reálně zachytí okolí a detail
- vědomě používá výtvarné postupy při zachycení daného či vlastního námětu
- pracuje individuálně i v kolektivu
- pomocí vlastního rukopisu zachytí realitu i vlastní představu
- experimentuje, kombinuje a využívá vlastností barev
- zvládá základy prostorové tvorby a posouvá je k složitějším

Recepce a reflexe

- rozumí základním pojmům výtvarného jazyka
- chápe rozdíl mezi klasickou a moderní tvorbou

3. – 4. ročník

Žák:

- vědomě uplatní perspektivní řešení v obraze
- výtvarně zachytí lidskou postavu a její proporce
- pomocí grafických technik vytváří samostatně vlastní dílo
- reaguje vlastním přístupem na dané či vlastní téma
- vyjádří se k vlastní výtvarné práci i k práci druhých, respektuje názor druhých, objektivně se staví k hodnocení
- pomocí klasických a netradičních materiálů reaguje svou tvorbou na dané téma
- přiblíží se k vytvoření kopie plastiky podle předlohy
- používá výrazové vlastnosti prostorové tvorby

Recepce a reflexe

- má povědomí o výtvarných slozích a směrech
- využívá základního pojmosloví
- přijímá podněty z historie a současného výtvarného umění

Vzdělávací oblast RECEPCE A REFLEXE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Vzdělávací obsah výtvarného oboru je realizován pomocí výtvarné tvorby a recepce a reflexe výtvarného umění. Obě oblasti jsou propojeny a jsou neoddělitelné. Oblast Recepce a reflexe prostupuje předměty přípravné výtvarné výchovy I, II a Vizuální tvorby a kultury. Reflexe a recepce není samostatně klasifikována.

8 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ – DRAMATICKÉHO OBORU

Charakteristika

Literárně dramatický obor na naší škole umožňuje prostřednictvím tvořivých činností (pohybových a mluvních hereckých, slovesných, dramaturgických, hudebních, výtvarných, prací s loutkářskými prostředky atp.) rozvíjet umělecké vlohy žáka směrem k divadelnímu a slovesnému projevu. Stává se tak významným nástrojem rozvoje sociability žáků (schopnosti vnímat druhé, vnímat motivace jejich jednání a prostřednictvím vstupu do rolí řešit různé sociální situace), jejich emocionálního rozvoje a schopnosti sebepoznání a sebekontroly.

Těžištěm výuky je práce v kolektivu směřující od spontánního dětského dramatického projevu k vytvoření schopnosti samostatně, osobitě, přirozeně a přitom kultivovaně se vyjadřovat v sociální i umělecké komunikaci hlasem, pohybem, gesty, psaným slovem či projevem s využitím loutkářských prostředků (materiál, předmět, různé druhy figurativních loutek, masky apod.).

Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru je členěn do dvou vzájemně provázaných oblastí – Interpretace a tvorba a Recepce a reflexe, a je tvořen očekávanými ročníkovými výstupy.

8.1 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: PŘÍPRAVNÁ DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Učební plán

	Přípravné studium I. stupně	
	1. ročník	2. ročník
Přípravná dramatická výchova (PDV)	2	2

	Přípravné studium II. stupně	
	1. ročník	
Přípravná dramatická výchova (PDV)	2	

Zkratka předmětu:

Přípravná dramatická výchova PDV

Vyučovací předmět: Přípravná dramatická výchova

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- je schopen sledovat ohnisko pedagogem vedené herní situace
- mimicky, slovně či pohybově reaguje na podněty různého druhu (podněty umělecké či jiné kvality)

2. ročník

Žák:

- respektuje stanovená pravidla hry (hry, společného fungování ve skupině)
- aktivně se podílí na zadané činnosti, společné hře

Školní výstupy II. stupně

1. ročník

Žák:

- vytváří dramatické situace, které je schopen sám zahrát nebo v nich režírovat své spolužáky
- podílí se na tvorbě dramaturgického i režijního plánu inscenace i na jejich následné realizaci

8.2 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: DRAMATICKÁ PRŮPRAVA

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Dramatická průprava (DP)		2	2	2	2	2	2	2				
Interpretace textu (IT)				1	1	1	1					
Základy dramatické tvorby (ZDT)									2	2	2	2
Volitelné předměty	Interpretace textu (IT)								1	1	1	1
	Hra s předmětem a loutkou (HPL)											

Zkratky předmětů:

Dramatická průprava	DP
Interpretace textu	IT
Základy dramatické tvorby	ZDT
Hra s předmětem a loutkou	HPL

Poznámky: Předmět interpretace textu je vyučován individuálně v počtu maximálně 5 žáků.

Ostatní předměty jsou vyučovány kolektivně ve skupině maximálně 10 žáků.

Výuku různých ročníků lze slučovat do jedné vyučovací hodiny.

Vyučovací předmět: Dramatická průprava

Školní výstupy I. stupně

1. ročník

Žák:

- předvede práci ve skupině
- odehraje jednoduchou typovou, sociální roli ve stanovené herní situaci
- ukáže hru s předmětem
- respektuje partnera ve volném prostoru
- chápe podstatu rytmické řeči

2. ročník

Žák:

- mimicky, slovně či pohybově vyjádří základní emoce
- vytvoří (individuálně či ve skupině) živý obraz
- přizpůsobí svůj pohyb určenému hudebnímu rytmu
- s pomocí pedagoga fabuluje asociativním principem (individuálně či ve skupině) jednoduchý příběh se začátkem a koncem
- ocení práci svých spolužáků
- při skupinové spolupráci je vstřícný k nápadům ostatních a sám přinese vlastní podněty

3. ročník

Žák:

- asociativně zobrazí svou představu skrze slovo, pohyb, zvuk
- předvede hru se zástupným předmětem

- fixuje určitý dramatický tvar
- jednoduše pojmenuje konflikt, téma situace nebo příběhu
- využije základní výrazové možnosti svého těla
- předvede pohybovou improvizaci na hudební motiv
- s pomocí učitele jednoduše pojmenuje pozitiva a rezervy, které vnímá v práci své i svých spolužáků
- vymyslí krátký příběh s jednoduchou zápletkou

4. ročník

Žák:

- předvede základy herecké improvizace
- s pomocí učitele vytvoří scénické náznaky
- reaguje na partnera v určené herní situaci
- v menší skupině zpracuje jednoduchý námět
- rytmizuje pohyb i řeč (rytmicko-hudební projev)
- koordinuje svůj pohyb se zvukem
- určí „uzlové body“ příběhu
- přijme citlivě podanou kritiku (v pozitivním i negativním slova smyslu)

5. ročník

Žák:

- chápe a používá gradaci jako jeden ze základních výrazových principů
- hereckým jednáním vyjadřuje emoce, myšlenky
- improvizuje na určité rámcové zadání
- vědomě koordinuje svůj pohyb (s partnerem, hudbou apod.)
- napíše krátký dialog
- vědomě pracuje s těžištěm (posouvá své těžiště a vede svůj pohyb)

6. ročník

Žák:

- adresně komunikuje s partnerem
- herecky ztvární svému věku přiměřenou charakterovou postavu
- při improvizaci vychází z nabídek partnera, spolupracuje s ním
- pracuje s dynamikou hereckého projevu
- ovládá těžiště, pracuje se svalovým napětím
- vědomě pracuje s rezonančními dutinami

7. ročník

Žák:

- pomocí prostředků hereckého vyjádření vytvoří vlastní námět s pointou
- herecky pracuje s pravdivým jednáním v dramatické situaci, rozpozná pravdivost v jednání druhých
- improvizuje s partnerem, při tom komunikuje skrze dramatické jednání
- při hereckém projevu použije rekvizity, či předměty
- při hereckém projevu maximálně využije pohybových možností, schopností i nabytých dovedností

Vyučovací předmět: Interpretace textu

Školní výstupy I. stupně

3. ročník

Žák:

- hledá s pomocí učitele konflikt/téma situace/příběhu
- s pomocí učitele rozčlení text do logických celků
- rozpozná prózu a poezii
- správně použije větný ráz
- je seznámen s hrudně bráničním dechem
- je seznámen s možnostmi rezonančních dutin a rozezníváním „masky“
- ovládá měkký hlasový začátek
- fixuje a přednáší před diváky krátký tvar

4. ročník

Žák:

- ovládá správné držení těla
- vědomě použije správný dech (NOVÁ MYŠLENKA-NOVÝ NÁDECH)
- zná a pracuje s výrazovými prostředky projevu (pauza, tempo)
- ví, co je správný větný přízvuk, používá ho
- ovládá vyslovování slov ve spojení s předložkou
- při přednesu textu adresně komunikuje s divákem

5. ročník

Žák:

- sám si vybere text
- pojmenuje téma svého textu
- pracuje s vhodnými prostředky k vyjádření tématu i obsahu textu
- uvědomuje si rytmus verše a podle toho s textem pracuje
- zná výjimky výslovnosti slovního spojení s předložkou
- vědomě používá výrazové prostředky projevu (tempo, pauza)
- dbá na sdělnost a kulturu projevu

6. ročník

Žák:

- interpretuje náročnější text, vnímá a pracuje s poetikou autora
- pracuje na monologu či dialogu (dramatický text)
- pracuje s modulacemi svého hlasu
- chápe a využívá dech jako prostředek k ovládnutí síly hlasu
- vědomě používá výrazové prostředky projevu – tempo, pauza, síla, barva
- je si vědom vlastních nedostatků i kladů (tréma apod.), dokáže s nimi pracovat

Vyučovací předmět: Základy dramatické tvorby

Školní výstupy II. stupně

1. ročník

Žák:

- chápe a popíše rozdíl mezi typovými a charakterovým herectvím
- použije hereckou stylizaci
- improvizuje s partnerem na daný podnět (téma, rámcová situace, dané okolnosti...)
- sám přináší téma, či námět jako východisko k tvorbě
- orientuje se v divadelních druzích a žánrech
- umí zařadit vybrané dílo

2. ročník

Žák:

- přináší vlastní herecké řešení dané situace
- buduje vnitřní motivaci herecké postavy
- přináší vlastní režijní podněty
- pracuje s jevištní metaforou/symbolikou

3. ročník

Žák:

- improvizací s partnerem tvoří dramatickou situaci
- užívá alternativy hereckého jednání v situaci
- vytvoří psychologicky strukturovanou hereckou postavu
- sleduje a kriticky posoudí vývoj sdělení v procesu tvorby inscenace

4. ročník

Žák:

- osobitě, autorsky, herecky zpracuje určité téma, či námět
- k vyjádření určitého tématu vědomě užívá různorodých hereckých výrazových prostředků
- improvizuje v rámci fixovaného hereckého jednání
- režijně i dramaturgicky zpracuje určité téma
- divadelní tvorbou vyjadřuje vlastní názory a postoje, svá aktuální témata

Vyučovací předmět: Interpretace textu

Školní výstupy II. stupně

1. ročník

Žák:

- uplatní výslovnostní styly
- orientuje se v žánrech
- samostatně vybere vhodnou předlohu k interpretaci (próza, poezie, monolog, dialog)
- vědomě použije výrazové prostředky k osobitému vyjádření tématu

2. ročník

Žák:

- samostatně zvolí a užívá prostředky k uměleckému vyjádření
- rozumí z dramatického textu ději a popíše jej vlastními slovy
- rozumí základním motivům postavy, kterou ztvárňuje, podle toho zvolí vhodné prostředky k vyjádření

3. ročník

Žák:

- aktivně a poučeně se podílí na tvorbě jednotlivých složek daného výstupu (prostor, kostým, rekvizity)
- rozpozná kvalitní a nekvalitní text

4. ročník

Žák:

- zpracuje téma zvolené předlohy pomocí nejvhodnějších interpretačních prostředků
- uvědomuje si a uplatňuje zákonitosti výstavby textu
- pojme svůj výstup jako umělecký celek

Vyučovací předmět: Hra s předmětem a loutkou

Školní výstupy II. stupně

1. ročník

Žák:

- zná pojmy předmět, loutka, improvizovaná loutka
- hledá běžné i zvláštní předměty k oživení a komunikaci
- využívá vlastnosti materiálu k dramatické akci, které předmět nabízí

2. ročník

Žák:

- zná a umí definovat pojmy loutkové a alternativní divadlo
- orientuje v typech loutek (závěsné, spodové, manekýni)
- dokáže rozlišit a popsat jejich vedení
- loutkově improvizuje s partnerem

3. ročník

Žák:

- ovládá rozličné způsoby animace různých typů loutek (plošné, mappet, prstové)
- cíleně a vědomě pracuje s dynamikou animace loutky
- ovládá základy technologie, scénografie a tvorby kostýmů při ožívování předmětů a loutek
- samostatně pracuje na krátkých, ucelených výstupech s předmětem či loutkou

4. ročník

Žák:

- využívá brainstorming pro maximální šíři využití jednotlivých loutek/předmětů
- při tvorbě mini inscenace vědomě pracuje se zvukovým plánem (hlasové prostředky, zvukové efekty, instrumentalizace)
- ovládá komunikaci mezi loutkou, divákem a loutkovodíčem

9 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Naše škola je připravena vytvořit podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s platnou legislativou a s respektem k individuálním možnostem, potřebám a schopnostem každého žáka.

Při vzdělávání těchto žáků škola uplatňuje individuální přístup, který umožňuje rozvoj jejich uměleckého potenciálu a podporuje jejich aktivní zapojení do vzdělávacího procesu. Pedagogové přizpůsobují metody, formy a tempo výuky specifickým potřebám žáka tak, aby mohl dosahovat co nejlepších výsledků a prožívat úspěch.

Škola spolupracuje se zákonnými zástupci žáků a dalšími odborníky, jejichž doporučení využívá při plánování a realizaci vzdělávání. V případě potřeby jsou žákům poskytována podpůrná opatření stanovená školským poradenským zařízením.

Podle individuálních potřeb žáka mohou být využívány zejména:

- úpravy organizace a průběhu výuky
- přizpůsobení vzdělávacího obsahu a pracovních postupů
- individuální nebo diferencovaný přístup pedagoga
- úprava hodnocení žáka s důrazem na jeho individuální pokrok
- využití vhodných kompenzačních a didaktických pomůcek
- podpora při zapojování do kolektivních aktivit a veřejných vystoupení

Cílem školy je vytvářet bezpečné, vstřícné a podnětné prostředí, které umožňuje všem žákům bez rozdílu rozvíjet jejich umělecké schopnosti, kreativitu, sebedůvěru a radost z umělecké tvorby.

10 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

ZUŠ Edvarda Runda věnuje systematickou pozornost žákům, kteří prokazují mimořádné umělecké nadání, vysokou míru tvořivosti, motivace a předpoklady k dosahování nadstandardních výsledků ve vybraném uměleckém oboru.

Škola vytváří podmínky pro maximální rozvoj jejich talentu prostřednictvím individuálního přístupu a rozšiřování vzdělávacích příležitostí nad rámec běžných studijních požadavků. Pedagogové podporují samostatnost, kreativitu, uměleckou osobitost a motivují žáky k dalšímu odbornému růstu.

Podpora mimořádně nadaných žáků může být realizována zejména formou:

- individuálního vzdělávacího přístupu odpovídajícího schopnostem žáka
- zadávání náročnějších studijních úkolů a uměleckých projektů
- rozšiřování a prohlubování učiva
- zapojování do komorních souborů, pěveckých sborů, divadelních či tanečních projektů
- účasti na soutěžích a přehlídkách, festivalech, workshopech a odborných seminářích
- prezentace výsledků vzdělávání na koncertech, výstavách, představeních a dalších veřejných akcích školy
- spolupráce s odbornými institucemi a významnými osobnostmi umělecké praxe

V odůvodněných případech může být mimořádně nadanému žákovi umožněno vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu nebo zařazení do rozšířeného studia v souladu s platnými právními předpisy a organizačními i finančními možnostmi školy.

Cílem školy je podporovat rozvoj mimořádného uměleckého potenciálu žáků, vytvářet podmínky pro jejich osobnostní růst a připravovat je na další studium na umělecky zaměřených středních, vyšších odborných či vysokých školách.

Žáci mimořádně nadaní jsou zároveň vedeni k odpovědnosti, vytrvalosti, schopnosti spolupráce a respektu k ostatním, aby svůj talent dokázali využívat nejen k vlastnímu rozvoji, ale i k obohacování kulturního života školy a společnosti.

11 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

11.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáků v ZUŠ Edvarda Runda je nedílnou součástí vzdělávacího procesu. Jeho cílem je poskytovat žákům zpětnou vazbu o dosažené úrovni znalostí, dovedností, pracovních návyků a uměleckém rozvoji. Hodnocení současně motivuje žáky k dalšímu vzdělávání, podporuje jejich sebedůvěru a vede je k odpovědnosti za vlastní práci.

Při hodnocení je přihlíženo k věku žáka, jeho individuálním schopnostem, možnostem, míře talentu, píli, aktivitě a celkovému osobnostnímu rozvoji. Důraz je kladen na individuální pokrok každého žáka a na rozvoj jeho uměleckého projevu.

Hodnocení probíhá průběžně během školního roku a je zaměřeno:

- plně očekávaných výstupů stanovených školním vzdělávacím programem
- úroveň získaných znalostí, dovedností a návyků
- aktivitu a přístup k práci
- domácí přípravu
- tvůrčí přístup a samostatnost
- prezentaci výsledků vzdělávání při vystoupeních, koncertech, výstavách, soutěžích a dalších akcích školy

Formy hodnocení

- Průběžné hodnocení

Probíhá během celého školního roku formou slovní zpětné vazby, motivačního hodnocení a nejméně 1x měsíčně klasifikací. Je zaměřeno na podporu dalšího rozvoje žáka a na průběžné sledování jeho pokroku.

- Hodnocení v pololetí a na konci školního roku

Výsledky vzdělávání jsou na vysvědčení vyjadřovány klasifikací, která vychází z úrovně průběžného plnění výstupů ŠVP, průběžné klasifikace během pololetí a za zapojení žáka do veřejných aktivit školy (koncerty, výstavy, představení apod.)

Kritéria pro postup žáka do vyššího ročníku

- Celkové hodnocení na konci 2. pololetí prospěl-la s vyznamenáním, prospěl-la
- Splnění výstupu ŠVP pro daný ročník
- Vykonání postupové zkoušky, v kolektivních oborech má postupová zkouška podobu představení, koncertu nebo výstavy

Komisionální zkoušky

Komisionální zkoušky se konají:

- při postupových zkouškách
- při závěrečných zkouškách na konci základního studia I. a II. stupně
- při přeřazení mimořádně nadaného žáka do některého vyššího ročníku bez absolvování předcházejícího ročníku
- při opravných zkouškách

Charakteristika klasifikačních stupňů

- 1) výborný - žák splňuje osnovy dané ŠVP, plní zadané úkoly v domácí přípravě i při práci v hodině. Je aktivní a schopný samostatné práce a je ochotný se podílet na veřejných prezentacích školy, projevuje zájem o zvolený obor.
- 2) chvalitebný - žák plní osnovy a zadané úkoly v hodině i v domácí přípravě s častějšími drobnými nedostatky. Je snaživý a spolupracuje s učitelem na odstranění nedostatků.
- 3) uspokojivý - žák plní dané osnovy i zadané úkoly jen částečně, jeho domácí příprava je průměrná, aktivita je nedostatečná stejně jako zájem o zvolený obor.
- 4) neuspokojivý - žák neplní učební osnovy, ani zadané úkoly a jeho domácí příprava je podprůměrná. Vykazuje zásadní nedostatky ve vědomostech a dovednostech zvoleného oboru.

11.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy je důležitým nástrojem pro zvyšování kvality vzdělávání a celkové činnosti školy. Je zaměřeno na průběžné sledování a vyhodnocování podmínek, průběhu a výsledku vzdělávání.

Předmětem vlastního hodnocení jsou zejména:

- naplňování cílů školního vzdělávacího programu
- kvalita vzdělávacího procesu
- výsledky vzdělávání žáků
- personální podmínky školy
- materiální a technické zabezpečení výuky
- spolupráce s rodiči, zřizovatelem a dalšími partnery
- klima školy a úroveň vzájemných vztahů

Škola podle aktuální potřeby využívá dotazníková šetření zaměřená na získávání zpětné vazby od žáků, zákonných zástupců a zaměstnanců školy. Výsledky slouží jako jeden z podkladů pro vlastní hodnocení školy a plánování jejího dalšího rozvoje.